

Marsilya Cinayetini Hırvat Fedailerinin Yaptıkları Anlaşılmıştır

Facia Hakkında Hergün Yeni Haberler Geliyor

Marsilya suikast faciasının nasıl ve hangi teşekküller tarafından tertip edildiği hakkındaki tahkikat inkişaf yoluna girmiştir. Vakıtle Fransaya iltica etmiş olan Hırvatların bu işte kullandıkları bugüne kadar yakalanan birkaç kişinin itiraflarından ve Fransız zabıtasının inceden incoeye yaptığı tetkiklerden anlaşılmıştır. Dün iki kişi yakalandığını, birçok kimselerin sorguya çekildiklerini ve suikastın, iç yüzü ve izi bugüne kadar gizli kalmış bir sebebe tarafından çok geniş bir mahiyette tertip edildiğini yazmıştı. Bugün de tahkikatın bu safhalara ait inkişafı beraber suikast faciasının Fransa - Yugoslavya siyasal münasebetine olan tesirlerini okuyacaksınız:

Maznunların Hüviyetleri Anlaşıyor

Douai, 13 (A.A.) — Zabita,

Fakat Bu Cinayet, Fransız, İtalyan, Yugoslav Anlaşmasını Gerilettiler, Deniyor

Katil, Otomatik, Yaşasın Kiral Diyerek Yaklaşmış

Suikasti müteakip ortaklık kaçıran ve kırala refakat eden Amiral Bertelo yaralı olarak nakledilirken

Kiral Başına Geleceği Hissetmiş Miydi ?

polis memurları ile bir gazete müdürünü katlettiğinden dolayı, evvelce Belgrat'ta giyaben ölüme mahkûm edilmiştir.

O zaman, Avusturyaya kaçan Novak, oradan da Macaristana gidip, bazı mültecilere mülâki olmuştur. Kalemen ile Zurihte tanışmış ve onunla diğer üç şahısla birlikte Parise gitmiştir.

Kalemen ve Silini namındaki şahıs Paristen Marsilyaya hareket ettikleri halde, diğer üç arkadaş Pariste kalmışlar ve suikastı müteakip hemen savaşmışlardır.

Due şehrinde de birinin ismi Ayzenshtayn, diğerinin adı Zilberştayn olan iki şüpheli adam daha yakalanmıştır.

Beşinci şahsın, Kalede vapura binerken yakalanan Vilinger olduğu anlaşılmıştır. Bu adam, Hırvat fırkasının Macaristanda oturan bir murahhasıdır.

Katilin Son Saatleri
Aiksen provence, 13 (A.A.) —

Katil Kalemen

Kalemen'in suikastten önceki (48) saati, Kramer ve Maini isiminde iki şahısla beraber geçirdiği sabit olmuştur.

Merkum (Mari uyudroh) adlı, Çekoslovakyalı bir kadınla burada bulunmuştur. Pazar akşamı buraya inmiş olan bu kadının beraberinde, suikastte kullanılan silâhları ihtiva ettikleri zannolunan dört bavul vardı.

Tehlikeli Birisi Daha

Annemasse - İsviçre - 13 (A.A.) — Yugoslavya polis müfettişlerinden biri, Raytiç ile Novaki ittiham edecek vesikaları getirmiştir.

Korkunç bir adam olan Raytiç'in yakalanması, suikastin eve-

Fransız Kabinesi Tam Olarak Değişmiyecek

Paris, 13 (A.A.) — Dün sabah, M. Tardiyö ve Heryo ile görüştüğünden sonra, M. Dumerg, öğleden sonra da M. Lebrun, M. Laval ve Fransanın Berlin sefiri M. Fransua Ponse ile konuşmuştur.

Diğer taraftan, M. Sarro da M. Tardiyö ve Buş Döron valisi ile görüşmüştür.

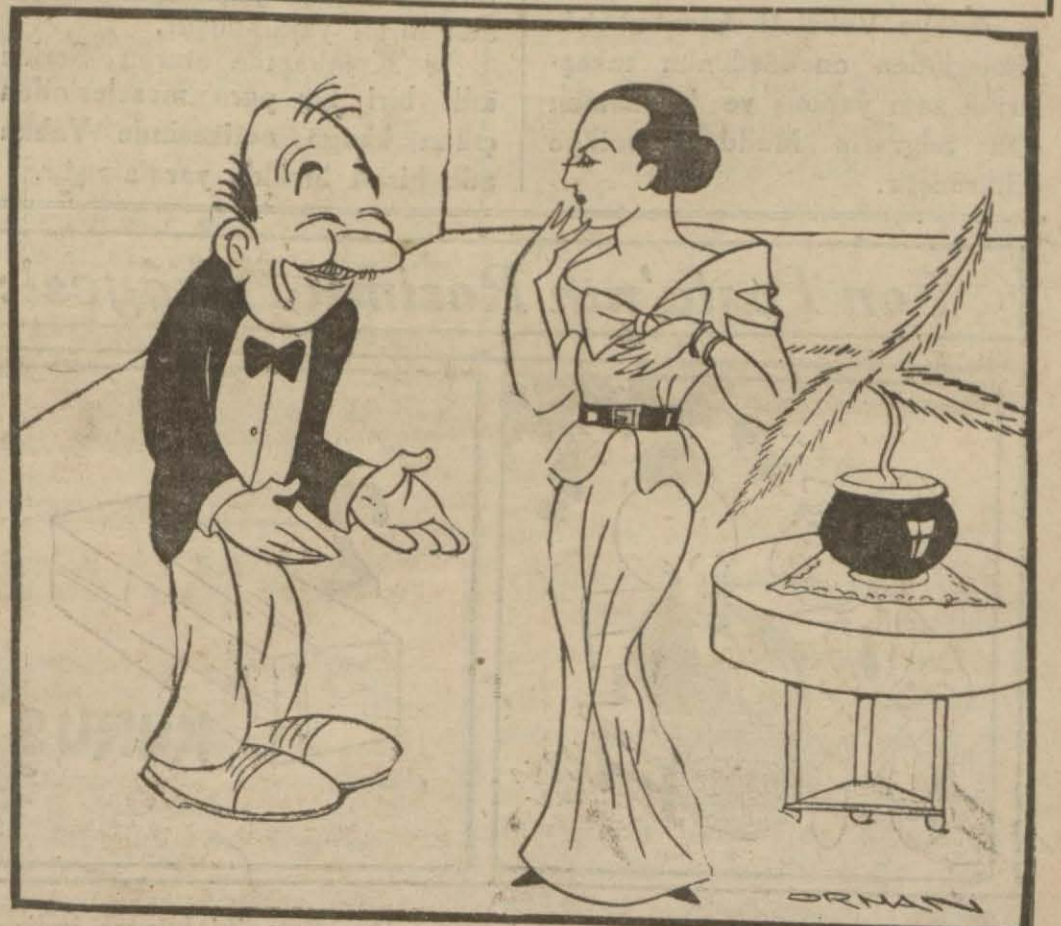
M. Lebrun, Belgrata gidip Kiral Aleksandr'ın cenaze merasiminde hazır bulunmak niyetinde idi. Lâkin, kısmen kabine buhranı başladığından, bu niyetinden vazgeçmiştir. Cenazede bulunacak Fransız heyetine Mareşal Peten

(Devamı 8 inci yûzda)

(Sakallı) harbiye nazırı M. Şeron ve dahiliyege geleceği söylenen M. Marke, altta: M. Laval ve M. Pol Bonkur

Belediye Seçiminde..

— Acaba ben de intihap olunabilecek miyim?
— Ona ne şüphe hanımefendi, halkımız tabiat sahibidir!

..Hırvatay Prigolte kılıçla katili yere sererken

Halkın Sesi

Belediyeye Verilen Mazbatalar

Hemen her zaman belediyeye su veya bu mahalle halkı yüzlerce imza ile mazbata verilir, mahallelerindeki eksiklerden bahsederler. Gönül ister ki bu eksiklerin artık arkası alsın. Nitekim halkın fikri de bu merkezdedir. Nusret bey (Kadıköy Altıyol ağzı)—Şehirlerde lağım, su, yol ve hava meseleleri Belediyelerin en mühim ve ana işlerinden dir. Ortaköylüler deriyi takip eden lağımın uzun senelerden beri bozuk olduğunu ve tamir edilmediğini ileri sürerek Belediyeye verilmiş üzere beş bin imzalı bir mazbata hazırlanmışlar. Kuruçemişli de vaktile kömür depolarından aynı şekilde şikâyet etmişlerdi.

Yenikapıdaki lağım kapakları çalındığı için yolcuların içine düştüklerinden de vaktile Belediyeye toplu bir müracaat yapılmıştı. Bir veya birkaç kişinin müracaatında isabet olamayacağı belki hatıra gelir. Fakat binlerce halkın müşterek dilekleri her halde tetkike değer bir meseledir. Belediyemiz böyle toplu müracaatları tercih ederek işlerin derhal icabına bakmalıdır.

★ Cevdet B. (Eminönü Hasircilar 38) — İstanbulda tifo hiç eksik olmuyor. Tifo lağım hastalığıdır. Lağımın açık, su'arı muntazam olmyan şehirlerde bu âfet hiç eksik olmaz. Ortaköyde ana lağım senelerden beri bozuk olduğu için bütün evlerin pislikleri olduğu yerde kalyor muş. Bunun için de beş bin imzalı bir arıza hazırlanmış. Tifodan sık sık bahsedildiği şu sırada Belediyemizin bu işi bir an evvel halletmesi çok isabetli bir iş olur.

★ Sami Bey (Galata Mumhane caddesi 132) — Şehir Meclis Beyoğlu tarafında açıktan akan bazı lağımın derhal kapatılması için geçen sene kanalizasyon işinden para ayırdı. Fakat Ortaköylülerin şikâyetinden bu paranın henüz yerine sarfedilmediği anlaşılıyor. Belediyemiz bu hemşerilerin sıkıntılarını defetmelidir.

Türk-Yunan Ofisinde

Türk-Yunan ofisi, son toplantılarında iki memleket ticaretini yakından alâkadar eden mühim bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda bilhassa mevcut ticaret itilâfının tatbikinde rastlanan müşküller gösterilmiştir.

Yakında Ankarada yapılacak müzakerelerde nazariyibara alınmak üzere bu rapor İktisat Vekâletine gönderilecektir.

Hâkim Maaşlarına Zam

Adliye Vekâleti İstanbul hâkimlerinden on dördünün maaşlarına zam yapmış ve bu zammı dün telgrafla Müddeiumumiliğe bildirmiştir.

DAHİLİ HABERLER

Üst Kattan Sokağa..

Bir Hırsız Tutulmamak İçin Sokağa Atladı, Belkemiği Kırıldı

Evvelki gün Yeniköyde bir hâdise olmuş, bir yahyı soymak isteyen bir çocuk, yakayı ele vermemek için kendini yalının üst katından aşağı atmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Yeniköyde deniz kenarında Cemil Beyin yalısında oturanlar evvelki gün yalının üst katında bir gürültü işiterek: "Hırsız var!," diye feryat etmeye başlamışlardır. Bu feryat üzerine yetişen memurlar hırsızı kaçırmamak için tertibat aldıktan sonra yalının üst katına çıkmaya başlamışlardır.

Üst katta bulunan hırsız ise bu sırada dama çıkmış, fakat oradan kaçacak bir yer bulamayınca tekrar yalının üst katına inmiş başka bir kaçacak yer aramış, fakat yine bulamayınca üst kat pence-

resinden kendini sokağa atmış ve yerde lâstik top gibi aşramıştır. Sokakta hırsız kaçırılmamak için tertibat almış olan memurlar hırsız olarak büyük bir adam tutacaklarını zannettikleri sırada böyle küçük bir çocuğun üst kattan düştüğünü gördükleri zaman evvelâ bunu yahda oturan bir çocuk sanmışlar, fakat arası çok geçmeden asıl hırsızın kendisi olduğunu anlamışlardır.

İsmail adını taşıyan ve henüz on iki yaşında olan bu çocuk yahyı soymak istediğini itiraf etmiştir. İsmailin bu sukut neticesinde belkemiği kırılmıştır.

★ Mehmet adlı azılı bir hırsız Haydarpaşada terzi Kâmiran Efendinin dükkânını soyarken cürmü meşhurlu halinde yakalanmıştır.

Mısırdaki

Tütün İhisarı Satış İşine Girişiyor

Tütün ihisar idaresinin Mısırdaki bir çığara fabrikası açacağını yazmıştı. İhisarlar umum müdürlüğü Taksim tütün imalâthanesi müdürü Hasan Beyi (250) lira maaşla Mısırdaki açılacak fabrikanın müdürlüğüne tayin etmiştir. Mısırdaki açılacak şubenin bir de mümessili olacak, bütün ilân ve satış işlerini bu zat idare edecektir. Bu zat melhuz her hangi bir satış zararını da üzerine almayı teahhüt etmiştir. Kazançtan da kendisine hisse verilecektir.

24 Saatin Hâdiseleri

Topanede oturan 12 yaşlarında Zihni oğlu Kadri dün sabah Karaköye giden tramvaya atılarak gitmekte iken karşı taraftan gelen bir arabaya çarpmamak için tramvaydan atlamak istemiş, fakat düşerek muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

★ Sarhoş olarak Fındıklıda amele Ahmet ile kavgaya tutuşan İhsan adlı biri kavgaya esnasında cama çarpılarak camı kırmış ve kırılan cam parçalarıyla kendisi yaralanmıştır.

★ Abdülkadir adlı biri gece geç vakit meyhanesini kapatıp eve gitmekte olan meyhaneci Mehmet Efendiyi dükkânı açıp kendisine rakı vermediği için rakı şişesiyle başından yaralamıştır.

★ Tarlabasında Kâzım adlı biri bir alacak yüzünden Hazeret adlı birini yaralamıştır.

★ Kumkapıda oturan Serkis adlı biri bir para meselesinden çıkan kavgaya neticesinde Vahan adlı birini bıçakla yaralamıştır.

Yeni İhtikâr Komisyonu İşe Başlıyor

Yeni ölçülerin tatbikından doğan ihtikâr vaziyetini tetkik ve tesbit üzere teşkili emredilen ihtikâr komisyonu, Salı gününü çalışmasına başlayacaktır.

Komisyonun Ticaret odası namına iştirak edecek murahhas ta seçilmiş ve ölçüler baş müfettişliğine bildirilmiştir.

Marmara Mintakası ölçüler ve ayar Başmüfettişi vekili Mehmet Beyin riyasetinde toplanacak olan komisyonun Vilâyet namına Eminönü kaymakamı Raif, belediye namına İktisat müdürü Asım Süreyya, Ticaret odası namına Mustafa Rifki, Bahçıvanlar cemiyetinden Yusuf, Kabzımallar cemiyetinden Haydar, Bakkallar cemiyetinden Rifki, Sütçüler cemiyetinden Ferhan, Manfaturacılar cemiyetinden de Naşit Beyler iştirak edeceklerdir.

Yapılacak tetkikat neticesinde ihtikâra karşı alınması lüzumlu görülen tedbirler tesbit edilecek ve netice vekâlete bildirilecektir.

Adliye Baş Müfettişi

Adliye Vekâletinin daveti üzerine dün İstanbul Adliye Baş müfettişi Esat Bey Ankaraya gitmiştir. Bu göğişin bir Kânunuevvelde tatbik edilecek olan yeni hâkimler kanunu münasebetle yapılacak tasfiye işleriyle alâkadar olduğu söylenmektedir.

İki Sarhoş

Arapcamide mavnacı Mustafa ve Galatada İbrahim adlı bir şöför kendilerini bilmiyecek derecede sarhaş bir halde sokaktan geçenlere sarkıntılık ederlerken yakalanmışlardır.

Yeni İşçiler

Sovyet Rusyada Tahsilde Bulunanlar Dönüyorlar

Sovyet Rusyada muhtelif branşlarda ve mahallerde sitaj görmekte olan işçilerimiz on yedi gün sonra memleketimize döneceklerdir.

Bu işçiler doğrudan Kayseriye gönderilecekler ve kurulmakta olan büyük mensucat fabrikasında vazife alacaklardır.

Diğer taraftan, bu fabrikanın makine ve tesisatından olan ikinci kısım malzeme Ziryanis vapurule Odesadan yola çıkarılmıştır. Verilen malûmata göre, fabrikanın montajına ay sonunda başlanabilecektir.

Yumurta Piyasası

Son hafta içerisinde yumurta piyasasında mevcut canlılık, daha fazla artmıştır. Civar köylerden şehrimize hergün mühim miktarda yumurta gelmekte ve derhal sevk edilmektedir. İhracatta geçen seneye nazaran yüzde kırk nisbetinde bir fazlalık vardır.

Hapishaneden Çıkar Çıkmaz İşe Başlamış

Sabıkâlılardan Haşim oğlu Hüseyin iki gün evvel hapishaneden çıkmış, Kumpapıda Hisar dibindeki evine gitmiş. Dün de komşularından Karabet ağının kızı Meryemin evine girmiş ve eşyalarını toplayarak kaçmaya başlamıştır. Hırsız kaçarken arkasından ev sahibi ve polis yetişmiş, fakat bu defa bir kama çıkararak üstlerine saldırmıştır. Hüseyin yakalanmış ve Müddeiumumiliğe verilmiştir. Sulh hâkimi Hüseyin hakkında tevkif kararı vermiştir.

Günün Tarihi

Cumhuriyet Bayramı Hazırlıkları

Bu seneki Cumhuriyetin ilânı yıldönümü bütün memlekette kuvvetli ve derin akisler yapacak şekil ve tarzlarla kutlanacaktır. Bu bayramı İnkilâbın kökleşmesi telkinleri için çok tesirli bir fırsat sayan C. H. F. sı umumî idare heyeti bir talimatname ile bayram şenliklerinin tafsilâtını tesbit ederek vaktinde bütün alâkalı makamlara ve teşkilâta yollamıştır. Devlet teşkilâtı tarafından yapılacak tertipler için vekâletler emirler vermiştir. Bütün hazırlıklar için 10 uncu yıl bayramındaki tatbik tecrübelerinden de istifade edilecektir. Her yerde teşkil olunan ve işe bağıyan komisyonlara mahallin en büyük idare amiri reislik etmektedir.

29 Birinci Teşrin 1934 günü Cumhuriyetin 11 inci yıldönümü, her şehir, kasaba ve köyde, gece ve gündüz aynı coşkunlukla kutlanacaktır. Bayram yalnız bir şenlik kalmıyacak, süsleme ve donanmadan başka Cumhuriyet ve İnkilâbın feyizlerini ve devlet çalışmasının esaslarını bütün halk tabakasına anlatacak mahiyette canlı ve tertipli olacaktır. Her yerde temsil ve konferanslar verilecektir. Vilâyet ve kazalarda C. H. Firkasının serbest halk kürsüleri açılacaktır. 29 Birinci Teşrinde bilhassa memleketin her yerindeki gazeteler, mecmualar, her günkü hacminden büyük, renkli ve resimli çıkacak, inkılâp ve istiklâlin büyük kıymet ve ehemmiyetini anlatacak yazılar koyacaklar ve Cumhuriyet aserleriyle sütunlarını süsleyeceklerdir.

İntihap Encümenleri Çalışıyor

Kazalarda intihap encümenleri reylerin tasnifine devam etmektedirler. Neticenin salı günü sabahı ilân edilmiş beklenmektedir. Dün Adalar kazasının intihap neticesi anlaşılmıştır. Alman neticeye göre Adalarda gösterilen iki namzetten Emin Ali Bey (480), Avni bey (2190) rey almışlardır. Bu vaziyette Avni bey asıl aza, Emin Ali bey yedek olacaktır.

Meclis Reisimiz

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa yarın akşam trenle Ankaraya hareket edecektir.

Devam Mecburiyeti

Bu seneden itibaren Üniversite fakülte'lerinde talebenin derslere devamı mecburi tutulmuştur. Talebe ders senesinin üçte iki müddetine devam etmek zaruretindedir. Bu müddet doldurmayan talebe Fakülte imtihanlarına kabul edilmeyecektir.

Firdevs için

Bugün saat 17 de Halkevinde, büyük İran şairi Firdevsinin ikinci yıldönümü münasebetile merasim yapılacaktır.

Bir Tane Daha

Beşiktaşta Şerbethane sokağına terkedilen bir aylık kız çocuğu bulunmuştur.

Elektrik Öldürdü

Beykoz kundura fabrikası amelelerinden Beykozlu 18 yaşında Sedullah, fabrika içindeki elektrik tellerine temas ederek derhal ölmüştür.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Haberin var mı, azizim? Gelecek yaz.

... Buz fiatı iki kuruşa indirilecekmış!

... Bu işe ne kadar sevindim bilsen!

— Buna sevinecek ne var Hasan Bey sen şimdi kış üstü odun fiatını düşün!

Hasan B. — İşte gelecek yazın hulyasile kendimi avutup öğünden kurtulmak istiyorum va l.

Hergün

Kabahati
Gazetelere
Yüklemeyiniz

Matbuatın sayısız vazifeleri arasında en belli başlısı, hatta gayesi, hâdiseleri umumî efkârâ, hiç vakit geçirmeden derhal arz etmektir. Hâdiseler hakkındaki tafsilât ve malûmat gazete sayfalarına ne kadar geç aksederse ve o gazete umumî efkârın karşısına ne kadar geç çıkarsa o nisbette zarar edilmiş olur.

Bir misal söyleyelim:

Geçen gece Heybeliada açığında bir facia oldu. 33 vatandaş bir kazaya kurban giderek boğuldu. "Son Posta," bu faciayı efkârı umumiyeye vakit geçirmeden bildirebilmek için ne kadar sıkıntı çekti bilseniz. Alâkadar ve selâhiyet sahibi bütün makamlara ve âmirlere telefon ettik. Muharrirlerimizi sağa sola gönderdik. Maalesef bütün bu makamlardan, hâdiseler hakkında maksada hizmet edecek bir tek kelime öğrenemedik. Fakat bu müşkülâtta rağmen vazifemizi başarmak lâzımdı. Binbir çeşit zorluktan sonra hâdisenin mahiyet ve tafsilâtını okuyuculara verebildik. Facia gece yarısından sonra saat iki buçukta olmuştu. Gazetenin yazı müdürü sabahleyin saat altıda işe başlar ve gazete onda çıkar. Böyle çok müthiş bir hâdiseler olduğu zaman gazeteyi daha erken çıkarmak lâzımdır. Maalesef o gün gazeteyi binbir uğraşmadan sonra ancak on bire doğru çıkarabildik. Kabahat bizde mi? Hayır. Çünkü biz alâkadar âmir ve memurlardan vaktile malûmat alamadık: Bir hâdiseler ve bilhassa umumî efkârı heyecana getirecek hâdiseler vaktinde ortaya atılmazsa bu yüzden doğacak zararı şöyle hesap edebiliriz:

Halk, bu hâdiseler hakkında sarıh ve doğru bir haber alamaz, şayialara inanmak mecburiyetinde kalır. Her hâdiseyi dallandırıp budaklandırarak ayak tellâlları hareket eder, bire yüz katmak suretile önlere gelene hikâyeler ederler ve neticede umumî efkâr yanlış şayiaların esiri olur, bu yüzden ekseriyetle marazî heyecanlar baş gösterir.

Halbuki gazeteler o hâdiseyi, selâhiyet sahibi kimselerden aldıkları malûmat üzerine halka vaktinde bildirirlerse halkın heyecana düşmesi, yanlış şayialara dayanarak muhakemesini şaşırması gibi ihtimallerin önüne geçilmiş olur.

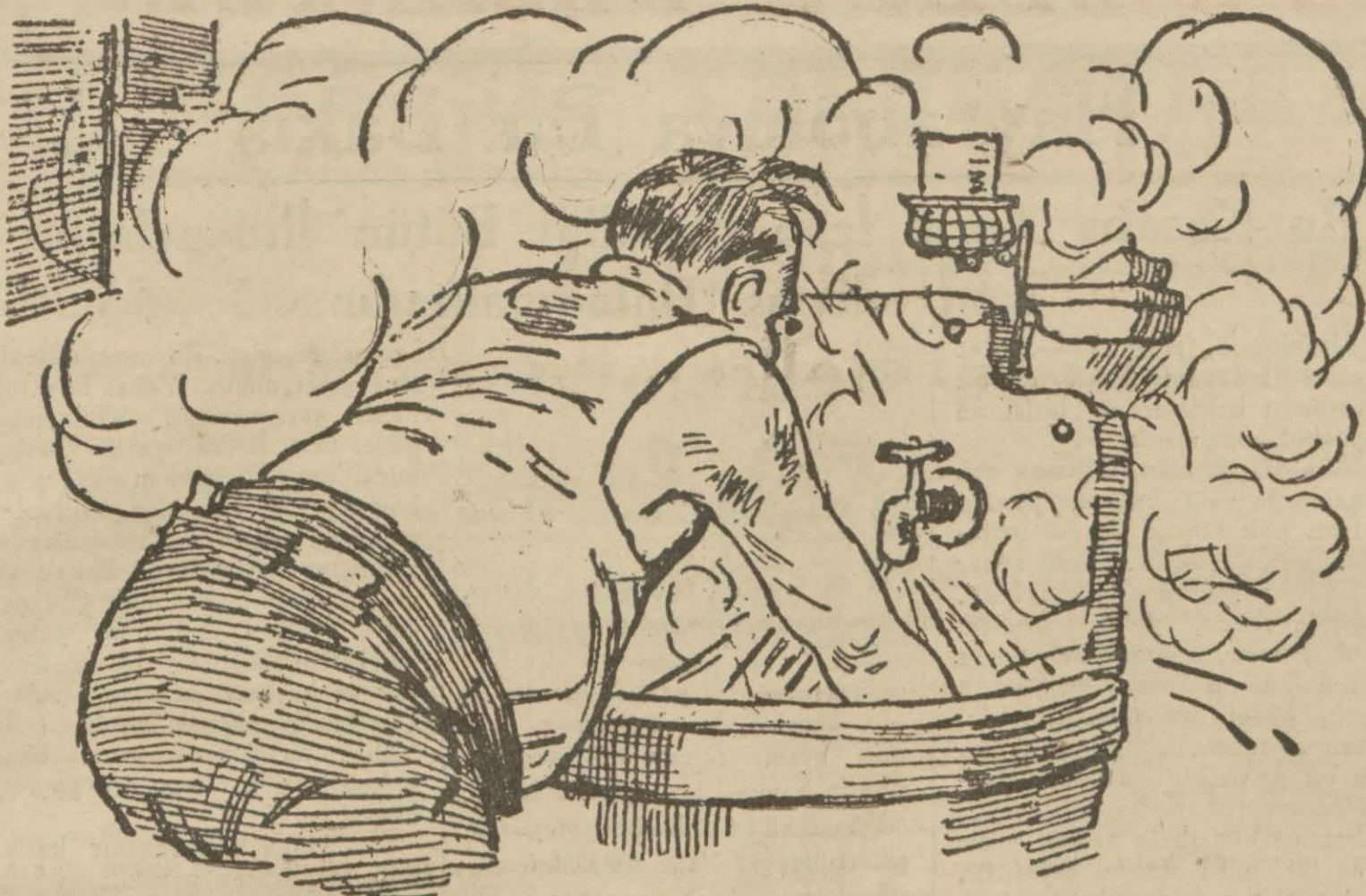
İkinci bir misal:

Geçen salı günü Marsilyada bir suikast oldu. Yugoslavya Kralı Aleksandr Hz. ne ilk kurşun saat tam 16,10da sıktı. Marsilya ile Paris arasındaki mesafeyi şöyle bir hesaplayınız: Paris'te saat 17,10da çıkan gazeteler bu hâdiseyi efkârı umumiyeye bütün tafsilâtle bildiriyorlardı. "Marsilya nerede, Paris nerede ve aradan geçen bir saat gibi kısa bir zaman ne demektir? Fakat o memleketlerde gazetecilere gösterilen geniş kolaylıklar sayesinde ki bir gazete neşir vazifesini hakkıyla yapıyor.

Bizde ise gazete fotoğrafçılarıyla muhabirlerinin gördükleri zorluklar sayılmayacak kadar çoktur. Daha neler de neler.. Eğer gazetelerde nadir olmakla beraber bazan yanlış haberler görürseniz bunun kabahatını o haberi yazan gazetecide değil, o hâdiseye ait malûmatı gazetececiye vermek selâhiyet ve mevkînde olanlarda aramalısınız. Çünkü onlar bu vazifelerini yapmak istememişlerdir.

Resimli Makale

Su ve yüz karası

Atalarımız: "Su her şeyi temizler. Fakat yüz karasını temizleyemez.. Demişler. Bu söz hiç ölmeyecek ve dünyalar durdukça yaşayacak bir vecizedir. İnsanlar vardır, kalplerinin kirini, alınlarının lekelerini gizlemek için zahiri temizliğe, sıklığa, dil tathlîğine ehemmiyet verirler. Çünkü

bunlar, yaptıkları kötülükleri bu hareketlerle gizleyebileceklerini sanırlar. Bu zavallı gafiller bilmezler ki fenalık uzun boylu gizli kalamaz ve günün birinde mutlaka patlak verir. Hayatta temiz kalmak istiyorsanız, kalbinizi kirletmemeye çalışınız. Zahiri kıyafet bunun için kâfi değildir.

SON TELGRAF HABERLERİ

Vekiller Heyeti Toplandı

Siyasî Vaziyet Tetkik Edildi

M. Bartu İçin Muazzam Bir Cenaze Merasimi Yapıldı,
Fransız Kabinesinde Adliye Nazırı Da İstifa Etti

[Marsilya faciasına ait ilk haberleri bugün birinci sayfamızda takip ettiniz. Burada facia etrafındaki son haberleri okuyacaksınız.]

Ankara, 14 (Hususi) — Vekiller Heyeti dün toplanarak Marsilya Faciasından mütevellit siyasî vaziyet tetkik edilmiştir. Müteveffa kral Hz. nin cenaze merasimi esnasında dört Balkan Hariciye Nazırı Belgratta toplanmış olacağından Hariciye Vekilimiz lâzımgelen direktifleri almıştır. Müteveffa kralın cenaze merasiminde hükümetimizi temsil edecek olan Hariciye Vekilinin riyasetindeki heyet İstanbula hareket etti.

Çocuk Kral Belgratta

Belgrat, 13 (A. A.) — Çocuk Kral Piyer Hz. buraya gelince belediye reisi kendisine eski bir adet olarak ekme ve tuz takdim etmiştir. Başvekil de bir nutuk söyleyerek bütün milletin haş-

Yerli Mallar Pazarları

Yerli mallar pazarlarının Beyoğlu şubesi bugün saat dörtte merasimle açılacaktır. Yeni şube, İstiklâl caddesinde 320 numarada eskiden Yani birahenesi ve son zamanlarda Edenbar olan binada, Yıldız apartmanı altında tesis edilmiş olup Beyoğlunun zarif ve güzel bir mağazası halini almıştır.

metpenaha zeval bulmaz sadakatından bahsetmiştir.

Bartunun Cenaze Merasimi

Paris, 13 (A.A.) — Müteveffa Hariciye Nazırı Bartunun cenaze merasimi hüznü bir hava içinde ve çok kalabalık bir kütle huzurunda yapıldı. Tabutun bulunduğu Hariciye nezareti salonunda yüzlerce çelenk arasında Yugoslavya ve Türkiye namına konulan

Macar Gazeteleri
Ateş Püskürüyor!

Budapeşte, 13 (A.A.) — Bütün Macar matbuatı Macaristanla Marsilya suikasti arasında münasebet tesis eylemek isteyen tahrikâmiz haberleri nefret ve infiale reddetmektedirler.

Uj Nemzedek gazetesi: "Müfterilerin yüzlerinden maskeyi indirmek için daha fırsatlar elimize geçecektir..", diyor.

Roma Elçimizin

İtimatnamesi

Roma 13 — Başvekil M. Musolini Türkiye Elçisi Hüseyin Ragıp Beyi kabul etmiştir. Muamele itimatnamesinin bir suretini Başvekilimize vermiştir.

çelenkler göze çarpıyordu.

Merasim esnasında Başvekil M. Dumerg bir nutuk söyleyerek büyük ölünün siyasetteki kıyasetinden, vatanperverliğinden bahsetmiş ve şöyle devam etmiştir:

"Bartu asil ve kahraman Kral Aleksandr ile birlikte, onun muavenetile, Adriyatik ve orta Avrupa sulhunun tahkimine giderken katledilerek ölmüştür.

Fransa, cihan sulhünü temine çalışırken ölen Hariciye Nazırının cesedi önünde Yugoslavyaya olan sadakatini temin eder.."

Fransız Kabinesinde

Paris, 13 (A. A.) — Hariciye M. Laval, Dahiliyeye M. Marşando ve müstemlikâta M. Rolen tayin edilmiştir. [M. Şeron istifa etmiştir.

Selânikte Bir Tevkif

Atinadan yazılıyor:

Lehli bir anarşist, İsveç veliahtına suikast hazırlamak suçile Selânikte tevki edilmiştir.

Petrol Arama İşi

Midyat 13 — Petrol tezahüratı arz etmekte olan sahada İktisat Vekili Celâl Beyin huzur ile ilk arama ameliyesine başlanılmış, sondaj tesisatı gayet mükemmel yapılmıştır. Sondaj başlamadan evvel tesisatı bağlayan kurdele İktisat Vekili tarafından kesilmiştir.

Sözün Kısası

Münderecatımızın çoklucundan dercedilememiştir.

Eskişehir'de
Belediye İntihabı
Bitti

Eskişehir (Hususi) — Belediye intihabı ikmal ve reyler tasnif edilmiştir.

Halk Fırkası namzetleri listesinde altı da hanım vardır. Azalar kısmı azamını geçen seneki azalar teşkil etmektedir.

Namzetler meydanında bulunan hanımlar Mebrure Vasfi, Türkân Kâzım, Mesure Sıtkı, Firdevz Faruk, Kadriye Talip, dış tabibi Nuri Halet Hanımlardır.

Sarıkamışta

Sarıkamış, (Hususi) — Belediye intihabı ikmal edilmiş, reylerin tasnifinde Halk Fırkası tarafından gösterilen namzetlerin kazandığı anlaşılmıştır.

[Belediye intihabı ikmal edilecek yerler hakkında dördüncü sayfamızda malûmat vardır.]

Romanyanın Moskova

Elçiliği

Bükreş, (Hususi) — Romanyanın Ankara sefiri M. Edmon Moskova elçiliğine tayin edilmiştir.

Yunanistanda
Siyasî Vaziyet
Düzeltili

Atina, 13 (A. A.) — Siyasî vaziyet, kat'i hal safhasına girmiştir. Reiscümhur M. Zaimsin yeniden intihabı sür'atle temin edilmiş, me'ûsan meclisinin feshi faydasız bir hale gelmiş ve normal parlamento hayatının devamı imkân dairesine girmiş oluyor.

Romanyada

Bir Adam Zabitleri Zehirlemeye Karar Vermiş

Bükreş, 13 (Hususi) — Üniversal gazetesinin neşriyatına göre Bükreş askerî mahfeli tabldot müteahhidi tevki edilmiştir. Bu adam mahfel zabitlerini zehirlemek istemekle suçludur. Sebebi ise, teahhüt işlerinin kendisinden alınıp bir başkasına verilmesidir. Müteahhit, fikrini mahfelin açısına açmış ve kendisine bir paket zehir verirken aşçının ihbarı üzerine yakalanmıştır.

Filistinden Gelen
Muhacirler

G. Antep, (Hususi) — Filistinden gelen 19 hanelik Türk muhaciri İslahiyeye sevk edilmiş ve Güllüde yapılan yeni köye yerleştirilmiştir.

Antep ve Kilis halkı muhacirlerin bir senelik yiyecekleri zahireyi sabununa ve zeytinyağına varıncıya kadar temin etmişlerdir.

Halepte

Mektep Talebeleri Devamsızlık Grevi Yaptılar

Halep, (Hususi) — Şehrimiz lise ve sanayi mektebi talebeleri, hep birden grev yapmışlar, mektebe devamı kesmişlerdir.

Greve sebep, daha evvel bazı talebelerin mektepten koğulmuş olmalarıdır. Grevci talebe, arkadaşları affedilinceye kadar greve devam edeceklerini bildirmişlerdir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Muharrir Ercüment Ekrem Bey, bir boyacının soğanın pahalı olduğu hakkındaki şikâyetinden bahsediyor. Boyacı Şahin:

" — Gazetene yaz, diyor, bizim bir boyacı Şahin var, diye. On beş kuruştan soğan alıp ta yiyemiyor, fıkara. Belediye, soğana nark koysun. Gene eskisi gibi altı kuruşa satılsın.

— Soğana nark konabileceğini pek zannetmiyorum. Belediye bunu yapmaz. Saçma olur.

Bir kahkaha attı:

— Ne? Dedi; yapmaz mı? İsterse öyle bir yapar kil. Yük arabalarının tekerleklerine lastik koydurmasını biliyor, ammal. O, bundan da mı saçma?

Meğer, bu basit adamın aklı neler de eriyormuş? Şaştım, kaldım.."

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Memleket Manzarası

Elâziz
Ve Muş
Vilâyetleri Yolu

Muş (Hususi) — Elâzize trenin gelişi hiç şüphesiz bütün vatandaşları sevindirmiştir. Bu vaziyet komşu oluşu itibarile Muşlularını da Elâzizliler kadar memnun etmiştir.

Malûm olduğu üzere bugünkü vaziyete nazaran vilâyetimize Elâzizden yapılan münakalât ancak Bakırmadeni, Osmaniye, Diyarbakir, Beşiri, Karzan ve Bitlis yolu ile olmaktadır. Halbuki bu yol, çok uzun ve masraflıdır. Buna mukabil Elâzizden Paloya, oradan Çapakçura ve Çapakçurdan da Sulhan yolu ile Muşa gelmek mesafe itibarile yarından daha az bir fark yaptığı gibi o nisbette de kolay ve ucuzdur. Evet ki bu kısa olan yolun işlek bir hale sokulması lâzımdır. Bugün tesviye edilmiş olan bu yollarda ancak yaz aylarında tek tük otomobil seferleri yapılmaktadır.

Kış aylarında ise buraları tamamen karla kapanmakta ve münakalât yapılamamaktadır. Hatta postanın bile bu yüzden 25 veya 30 günde ancak bir defa geldiği vakidir. Çünkü yollarda kardan hayvan işlemez ve bu sebepten posta insan sırtında getirilir. Bu feci hal; ancak bugünkü vaziyet için mevzu bahisdir. Fakat bu yollar, şosa haline ifrağ edilir ve yaz aylarında umumi seferler yapılırsa bu mahzur tamamen ortadan kalkar. Hiç olmazsa kışın posta münakalâtı hayvanla yapılır. Ve bu suretle haftada veya on günde bir postanın gelmesi tahtı temine alınır.

Kışın böyle yüksek bir fayda temin edecek olan bu yoldan yazın da otomobile - Elâzizden Muşa - 8 veya 10 saatte gelmek mümkündür. Halbuki diğer uzun olan Diyarbakir tarikle ancak 3 veya 4 günde gelmektedir.

Muş vilâyetinin ve bilhassa yol üzerinde bulunan Palo, Sulhan ve Çapakçur kazalarının böyle bir işlek yola malik oldukları gün; daha çok inkişaf edeceklerine hiç şüphe olunamaz. Bugün bu havalide herkes için bir düşünce halini alan bu meselenin halledilmesi elbette memleket hesabına çok hayırlı bir iş olacak ve istikbalde de büyük faydalar temin edecektir.

Kastamonu
HaberleriHıfzıssıhha İçin Mühim
Kararlar Ahndı

Kastamonu, 13 (A.A.) — Vilâyet hıfzıssıhha meclisi Vali B. in başkanlığı altında yaptığı toplantıda doğum ve ölüm vak'alarının günü gününe bildirilmesi şehrin temizlik işlerinin sıkı bir mürakabeden geçirilmesi şoförlerin ruhi ve bedeni muayenelerinin bundan sonra esaslı surette yapılması, esnafın muntazam muayeneye tabi tutulması hakkında kararlar vermiştir.

İki gündür yağan yağmurlardan sonra havalar serinlemiş ve sühnet derecesi düşmüştür.

Vilâyet içinde yapan domuzlarla mücadele için hazırlıklara başlanmıştır. Bu yılki mücadele hem süre avları tertibi, hem de mükellefiyet usulü ile yapılacaktır.

MEMLEKET HABERLERİ

Hayraboluya Bir Bakış

Bu Kasaba Asrın İcap Ettirdiği Bütün İhtiyaçlarını
Tamamlamış Bulunmaktadır

Uzunköprü, (Hususi) — Ziraat cihetile Trakyayı haklı olarak ögündüren beldelerden birisi de Hayrebol kasabasıdır.

Ahalisi çiftçidir. Bilhassa son zamanlarda yeni başlayan pancar zeriyesi pek büyük maddi istifadeler verdiğinden Alpullu şeker fabrikasını memnun etmektedir. Buğday, arpa, yulaf, karpuz, çavdar, mısır, sisam, darı, pancar gibi hububatla koyun, keçi, kuzu, oğlak, beygir ve kara sığır gibi hayvanat müstahsilâtı çok istifadeli bir yekûn tutmaktadır. Arazi tasavvurun fevkinde geniştir. Fakat meskûn halk azdır. Arazi daha bir misli alımya müsaittir. Bazı çiftlikler de hesaba katılırsa üç misli halkın iskânına elverişlidir. Nefsi memleket asri ihtiyaçların pek çoğunu temin etmiştir. Yeni hükümet binası, yeni belediye dairesi, yeni mektep ve elektrik tehzizatı gibi bütün lüzumlu tesisat ikmal edilmiştir.

"Hayrebol, Milâdın ikinci asrında, Venedikli "Sezar, isminde bir Vovvodanın inşa ettiği şato şeklinde ufak bir kale idi. Bu kale hâlâ Hisar mahallesi denilen yerde idi. Bilâhara Bizanslı Haralambosun eline geçti. Haralambos Sezarı öldürdü. Gömdüğü yerde üstüne ufak bir Göztepesi öyüğü yaptırdı. Şatoya ilâveten büyük bir kale inşa ettirdi. Göztepesinin takriben beş yüz metro alt tarafında bir yeraltı manastırı yaptırdı. Bu manastır bundan altı

17 Yaşında
Bir Genç
İzmirde 15 Yaşındaki
Sevgilisini Öldürdü

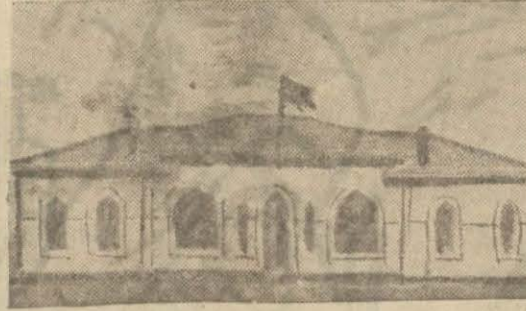
Leylâ ve Nihat

İzmir, (Hususi) — Bundan altı ay evvel, İzmirin Dolaplı Koyu mevkiinde, Selimağa mahallesinde başlayan bir aşk macerası feci bir cinayete kapandı. Ölen, henüz on beşinde Leylâ isminde güzel bir genç kız, öldüren de 17 yaşlarında henüz sesi bile erkekleşmemiş Nihat isminde bir çocuktur. Nihat macerasını şöyle anlatıyor:

— Bundan beş ay evvel tatil günlerinde bir gün odada dersime çalışırken pencereden küçük bir kız gördüm. Ciddi ve manalı gözleri beni çekti, daha ilk görüşte bu kızı sevmiş, onunla tanışmaya azmetmişim.

Bir hafta içinde bu çok güzel kızla konuşmaya ve anlaşmaya muvaffak olmuşum, ismi Leylâ idi. Kendisini çıldırması seviyordüm, sevgimiz mütekabildi, o da benden hoşlanıyordu, alâkamız kısa bir müddet içinde ilerledi. Ekseriya bizim evde yalnız kalarak uzun uzun konuşuyorduk.

Bundan iki ay evvel ufak bir

Hayraboluda günün lüzumlu binalarından: Dispanser

sene evvel kapısı üzerinde bir manda hayvanı battığından imdat eden ahali tarafından meydana çıkartılmış ve hâlâ herkesin müşahedesine arz olunmuştur. En sonunda «Kabaöyük» namile meşhur «Kalimnos» kalesinde hükümet eden «Kral Kalimnos», idaresine geçmişti. Lâkin «Kalimnos», burada "Henri Pol, ismindeki oğlunu tekfurluk rütbesile oturtuyordu. Baba ile oğulun hükümetleri adaletin kuvvetli pençesinde ortadan kalktı. Hayrebol birinci Murat zamanında Çandarlı Halil efendi nam diğer Hayrettin paşa ve Evrem Bey - Ahiler Türkleri ümerasından Kılınç Arslan Bey Yahşi Bey, Temel Öz Bey, Reyhan Bey, Savacı Bey idarelerindeki kuvvetler tarafından açıldı. Bir sabah tanyeri - ağarırken Şark ve Şimal cephelerinde mevzi alan Sipahl ve Yeniçeri safları arasında çalınan nağara seslerini müteakip yanardağlar gibi yerlerinde koşan pu Türk askerleri

Ankaralı
Maçları

Ankara, 13 (A. A.) — Ankara muntakası ilk maçlarına başlamıştır. Birinci müsabaka Muhafız Gücü Demir Spor arasında idi. Muhafız Gücü bire karşı 13 gol atarak Demir Sporunu yenmiştir. İkinci müsabaka Altınordu - tti-fakspor arasında cereyan etti. Maçın bitmesinde on dakika kala iki sıfır mağlup vaziyette olan İttifakspor takımı havanın kararıdığı bahsile sahadan çekilmişlerdir.

kaza oldu. Leylânın anası bu ufak hâdiseciği haber alır almaz beni mahkemeye verdi. Fakat Leylâ beni seviyordu, onunla anlaştık. Kendisini alacağımı, evleneceğimizi söyledim.

Mahkemeye müracaat ederek yağlarımızı tashih ettirdik. Artık evlenecektik.

Benim ablam, Leylânın başkalarile görüştüğünü söylüyor, Leylâyı gözünden düşürmek istiyordu. Ben onu ciddi surette sevdiğim için söylenenlere kulak asmiyordum. Son ziyaretimde Leylâ beni çok soğuk karşıladı. Kendisine:

— Leylâ, dedim. Bugün mahkemeden ilâmı alacağım. Derhal evleneceğim. Leylâ bu müjdemle sevinçle karşılayacağı yerde bana:

— Seni istemiyorum dedi.

Beynimden vurulmuşu döndüm. Onunla münakaşa ettik. Beni neden istemediğini sordum. O bana başkalarile görüştüğünden bahsetmek istedi.

O zaman bıçağımı çıkardım, Leylâ kaçmaya başladı. Onu komşu evine kadar takip ettim. Fatma Hanımın kapısında yakalayıp öldürdüm.

Bu hâdisi Adliyye aksetmiştir. Küçük katil hıpaneninin (Çocuk koğuşunda) kurtulacağına ümit ederek gardiyanlardan teselli sözleri dinlemektedir.

A. Adnan

taarruzageçmişti. Bu esnada Reyhan Bey şehit olmuş, Yahşi Bey tehlikeli yaralanmıştı. Kalimnosun güzel kızı Klara yaralı arslanı kucaklamış, babasının mağlup askerlerinin hücumundan yalın kılınc müdafaa ediyordu. Saldıranlardan birkaçını elile öldürdü. Erkek eşini kuskanın dışı arslan gibi çarpıştı. Hadise mahalline yetişen Hayrettin paşa ve Evrem Beyin gur ve heybetli sadaları çınladı. Ufuklarda akisler yaptı. (Bre Yahşi, Yahşi sana bunu hangi kahpe etti). Son bir gayretle cevap verdi:

— Hayır bull gazanız kutlu... burada göçmek gerek...

Ve gözlerini her geye, her nura kapadı. Şehitler zümresine katıştı. Faciai mevte sararan solum simasına son busei vedai konduran aşık Klara zağlı hançerini tugalbine saptı. Yahşi Beyin naşını kucaklayıp kollarile âdeta perçimlemişti. Ayrıramadılar, mukadder böyle imiş dediler. İktisini de bir arada Demirkapı öyüklüğünden olan Kaba öyüğün tam tepesine gömdüler. Yanlarına da "Reyhan Beyi", gömdüler. Bu üç orada, "Kral Kalimnos", yeraltı kalesinde yatmaktadır.

[Hayrebol] Yahşi Beyin son nefeste söylediği kelimelerden müphem olarak konulan bir isimdir. Bunun hâlâ aslı muhafaza etmiş olması şükran ve minnete vesile teklil eder. İşte

Nurottin Fikri

Aksarayda
Kurutulan Batakılık
Bütün Köyler Telefonla
Birbirine Bağlandı

Kaymakam Salâhattin Bey ve Aksaray Jandarma Kumandanı

Aksaray (Hususi) — Memlekette sıtma mikrobi neşretmekte olan Karasaz batakılığının kurulması tekarrür etmiş ve kurutma amelîyesine ilk bağlayış dolayısıyla merasim yapılmıştır. Bu batakılık kurutulunca 60 bin dönümlük münbit bir arazi parçası elde edilmiş olacaktır. Kurutma kanalının uzunluğu 30 kilometredir. Kanal 2 ay zarfında ikmal edilmiş olacaktır.

Sıtma mücadelesine verilen ehemmiyet çok büyüktür. Son senelerde Aksaray muhitinde 128,600 kişi muayene ve 80,088 kişi tedavi edilmiştir. Bu mücadelede 994 kilo kinin tevzi olunmuştur.

Gerek sıtma mücadelesinde, gerek memleketin imarı hususunda kaymakamımız Salâhaddin B. cidden takdire değer mesai sarfetmektedir. Jandarma kumandanımızın gayretile de bütün köyler ve nahiyelerle kaza merkezi telefonla birbirine bağlanmıştır.

Memlekette Seçim

Belediye
İntihabı Biten
Yerler

Ankara, 13 (A.A.) — Geç vakte kadar alınan malûmatış göre daha 118 yerde belediye intihabı bitirilmiştir. İntihabı halkımız büyük alâka ile karşılamakta kadın, erkek reylerini vermekte büyük bir isticlal göstermektedir. Biten intihaplara da halk reylerini ittifakla C. H. Fırkası namzetlerine vermişlerdir. Şimdiye kadar 227 yerde intihap yapılmıştır.

İntihabları biten yerlerden bir kısmı şunlardır:

Bilecik, Niğde, Arapsun, Borç, Nevşehir, Bodrum, Dadya, Mar-maris, Köyceğiz, Fethiye, Kula, Balıkesir, Alibey, Altınova, Aysvalık, Balya, Bandırma, Bigadiç, Burhaniye, Edincik, Edremit, Erdek, Gönen, Havran, Kepsut, Sarıköy, Sındırgı, Susurluk, Dursunbey, Çerkeş, Ilgaz, Dömeği, Lâdik, Alaca, İskilip, Osmaniye, Denizli, Acıpayam, Akalan, Bekilli, Buldan, Çal, Çivril, Güney, Hançalar, Honaz, Kadıköy, Kale, Kızılcabölük, Kızıllıhisar, Sarayköy, Stiller, Tavas yeşilyuva, Geyve, Sivrihisar, Osmaniye, Terme, Gümüşhane, Uşak, Simav, Tavşanlı, Konya, Akşehir, Seydişehir, Karaman, Eroğlu, Hadım, Iğın, Kadınhanı, Çumra, Bozkır, Karapınar, Manastır, Dokanhisar, Derbent, Çığı, Argıhanı, Akviran, Pirlerkondu, Kuluköy, Erzincan, Kavak, Turul, Gaziantep, kils, Pazarcık, İslahıye, Nezip, Kuruçay, Mes'udiye, Karacasu, Biga, Silvan, Zile, Burdur, Siirt, Beytüşşebap, Eruh, Garzan, Şirvan, Şirnak, Bünyan, Develi, Erkillit, İncesu, Hacılar, Karahisar, Ortahisar, Pınarbaşı, Talas, Ürgüp, Yahyalı, Mihaliçcik, Seyitgazi, Mutlalip.

İneboluda

Yumurta Ve Elma İhracatı Artıyor

İnebolu, 13 (A. A.) — İneboludan ecnebi memlekete yapılan ihracatın büyük bir kısmını elma ve yumurta teşkil etmektedir. Tutulan istatistiklere nazaran eylül iptidasından beri 81980 liralık ve 8341 sandık yumurta, 16100 liralık ve 528 ton elma ihraç edilmiştir. İhracat mevsimi dolayısıyla faaliyet, gün geçtikçe artmaktadır. Bilhassa elma ihracatının mühim bir miktara balığ olacağı tahmin edilmektedir. Elmaların sağlam olması ve anbalajlarının fennî bir surette, muntazam bir şekilde yapılması için sandıklar ziraat mütehassısları tarafından gözden geçirilmektedir.

Antalyada

İş Bankası Müdürü Bir
Kaza Geçirdi

Antalya, (Hususi) — İş bankası müdürü Halim Bey araba ile Halkevine gidirken Üç kapılar ilerisinde hayvanlar ürkmüş ve araba 3 metre derinliğindeki kale hendeğine yuvarlanmıştır. Araba parçalanmış, hayvanlar yaralanmış, fakak Halim Beyle arabacı mucize kabilinden kurtulmuşlardır. Yalnız Halim Bey sademenin şiddetile bayılmış, o esnada oradan geçen bir otomobile Halkevine götürülerek tedavi edilmiştir.

Sigaset Aleml

Marsilya
Suikastinin
Mahiyeti

Fransada Marsilya suikastinin tahkikatı yapılırken, Yugoslavya kralına kurşun sıkan Kalem'in suç ortağı olarak yakalanan iki kişinin itirafları hiddet, dehşet ve hayret uyandırmıştır. Bu adamların söylediklerine göre, suikast, gimdiye kadar mevcudiyetini gizlemesini pek iyi bilen gizli bir teşekkül tarafından tertip edilmiştir.

Her memlekette umumî emniyet teşkilâtı pek geniştir. Üniformalı polisler, sivil memurlar, gizli polis teşekkülleri, istihbar ve mukabil istihbar teşkilâtları, bugün her memlekette asayiş temin vazifesini ayrı ayrı mükellef bulunan varlıklardır. Buna rağmen bir suikast şebekesinin bugüne kadar kendini gizleyebilmesi şaşılaç bir şeydir.

Siyasî şahsiyetlere karşı tertip edilen suikastler ekseriyetle muayyen bir siyaseti tahrip etmek içindir. Son suikasti sadece Yugoslavyanın dahilliyetle alakadar gönenlerin karşısında bunu haricî siyasete ilişkin bir hadise mahiyetinde telâkki edenler de vardır. Nitekim Fransada çıkar Ekselezyor gazetesi, Avusturya Başvekili Doljüs, Romanya Başvekili Düka'nın suikast neticesinde uğradıkları kanlı akıbetleri sadece Fransanın güttüğü haricî siyaseti bozmak ve yıkmaya atfeder. Çünkü diyor: "Bunlar Fransanın dostu ve siyaset yoldağı idiler."

Siyasî suikastler için yapılsa yapılsın, netice aynı yola çıkar. Ve bu asırda siyasî suikastler kadar sulhu tehlikeye düşüren, beşeriyete istrap veren kötü ve iğrenç bir şey pek az bulunabilir. — *

Ana Ve Babasını
Öldüren Kız
Pariste Ölüm Cezasına
Mahkûm Oldu

Paris, 13 (A. A.) — Miraslarına konmak maksadile ana ve babasını zehirlemek teşebbüsünde bulunan 18 yaşında Violet Noziyer adındaki genç kızın, mahkeme idamına hükmetmiştir. Violetin babası bu teşebbüs neticesinde ölmüştür. Cinayetin işlenmesi geraiti, Violetin birtakım talebe ile düşüp kalkarak bunlara para yedirmiş olması, tahkikat sırasında büyük bir alâka uyandırmıştır.

HARİCİ TELGRAFLAR

İspanyada
Ölüm Cezaları
Veriliyor

Barselon, 13 (A. A.) — Üruguay vapurunda içtima eden örfi divanı-harp, geçen pazar günü Barselon civarında sivil muhafızlara taarruz etmekten suçlu 17 kişiyi müebbet hapis cezasına mahkûm etmiştir. Mont Jüh divan harbi de, Binbaşı Perez Faras ile Yüzbaşı Esckferti ölüme, Binbaşı Salas ile Yüzbaşı Lopez Katell'i müebbet hapis cezasına çarptırmıştır.

Madrid, 13 (A. A.) — Hükümet kuvvetleri Oviedo şehrini zaptetmişlerdir. Şimdi de, tayyarelerin yardımı ile, şehrin şimalinde kâin istasyona hücum ediyorlar. Burası, ihtilâlcilerin en son tahassun noktasıdır.

Madrid, 13 (A. A.) — Asturi asilerine karşı yapılmış olan harekete iştirak etmiş bulunan tayyarecilerin rivayetlerine göre çok kıymetli sanat eserlerini ihtiva etmekte bulunan Oviedo kilisesi bir yangın neticesinde yanmıştır.

Komünist - Faşist
MücadelesiAmerikada Yine Kanlı
Bir Gürültü Oldu

Nevyork, 13 (A. A.) — Amerikan ve İtalyan atletlerinin müsabakaya tutuştuğu stadyoma hücum etmek isteyen 1.000 kadar komünistle Faşist, zabıta marifetile dağıtılmıştır. Faşistlerin mitingini İhlâl teşebbüsünde bulunan, faşizm aleyhtarlarından 577 kişi, faşizm aleyhinde mürettep bir türkû çağırma hazırladıkları sırada zabitanın müdahalesiyle dağılmışlardır. Aralarında kadınlar da bulunan birçok yaralananlar olmuştur.

İtalyada Zaferin Yıldönümü
Roma, 13 (A. A.) — Zaferin yıldönümü münasebetile, eski muharipler, bütün nahiyelerde, harpte ölenlerin hatıralarını tebçilen dikilmiş olan âbidelerin önünde sıra ile nöbet bekliyeceklerdir.

Roma'da meçhul askerinin mezarı önünde, büyük tezahürat yapılacaktır. **Almanya Borç Ödüyör**

Vaşington, 13 (A. A.) — Almanya sefaretinin bildirdiğine göre, Alman hükümeti, Daves istikraz bonolarını hamil Amerikalılara, bugüne kadar ödenmeyen 15 Teşrinievvel faiz taksitine karşılık olarak, tesviyesi muktezi 2.100.000 doların takriben yüzde 75 ini tediye edeceklerdir.

Belçikanın Müdafaası Ve
Askerî Bir İhtilâf

Erkânharbiye Reisi Çekildi

Brüksel, 13 (A. A.) — Millî Müdafa Nazırı ile, aralarındaki teknik ihtilâflar sebebiyle, Büyük Erkân Harbiye reisi Jeneral Nitten vazifesinden affedilmiştir.

Bununla beraber, kendisine Anvers'teki ikinci ordu kumandanlığı tevcihi edilecektir.

Müdafa Nazırı M. Dövez, birinci müdafa hattını, şark hududu üzerinde tesis etmek istediği halde, Jeneral Nitten bu hattı Möz nehri üzerine çekmek taraftarı idi.

Bir İnfilâk Faciası

Şikago, 13 (A. A.) — 14 katlı bir binanın soğuk hava mahzeninde vuku gelen şiddetli bir infilâk yüzünden iki kişi ölmüş ve birçok kimseler yaralanmıştır. Bina hemen ateş almıştır.

İngiliz Hariciye Nazırı
Parise Gitti

Londra, 13 (A. A.) — Hariciye nazırı Sir Con Simon tayyare ile Parise gitmiştir.

Belçika harbiye nazırı ve liberal fırkası reisi M. Dövez

Amerikada Şiddetli Bir
Kış Patlak Verdi

Vaşington, 13 (A. A.) — Şimali Maine mintakasında vakitsiz bir kış başlamıştır. Kar tipis, köylere beyaz bir örtü çekmiştir. Kar tabakasının kalınlığı 14 inçedir. 200 kadar telgraf direği yıkılmış, 100 tane elektrik kablo su kopmuş, birçok ağaçlar köklerinden sökülüştür.

Fırtına koptuğu esnada, birçok

yerlerde buğday ve patates mahsulü henüz anbarlara girmemiş bulunuyordu. Bu havalideki şehir ve kasabaların ekserisi ışıktan, telefon muhaberatından ve cer kuvvetinden mahrum kalmıştır. Nevyorkta, daha dün 70 derece farenhayt gösteren sıcaklık, bugün buz gibi bir rüzgâra yer bırakmıştır. Yakında kar yağacağı benziyor.

Suryede
Komünistlik

Beyrut (Hususi) — Son günlerde şehrimizde gizli bir şekilde çalışan komünistler, tekrar faaliyete geçmişler ve Beyrut'un muhtelif yerlerine beyannameler dağıtmışlardır. Surye zabıtası, be-

Amerika'da
İş Haftası

Vaşington, 13 (A. A.) — Reislümhur, pamuk sanayiinde iş haftasını, aynı ücretler baki kalmak üzere 36 saate indirmiştir. yanname dağıtanları şiddetle aramaktadır.

Aşk
Gençlerindir

No. 46
14-10-934

Burhan Cahit

Çünkü evde canım sıkılıyor. Hergün akşama kadar piyano çalmak sinir yapıyor, sıhhatim bozuluyor. Eğer sen İstanbulda kalmış olsaydın buna lüzum yoktu. Fakat şimdi avunacak şey arıyorum. Ayten imdadına yetti. Buradaki iş âdeta bir eğlence.. Zaten bankalar okadar rahat ki sık sık tatil yapıyorlar. Hele bu ecnebi bankaları.. Her milletin bayramında kapalı. Pazarları yarım gün. Velhasıl hiç yorucu değil. Sonra ecnebi şefler çok ciddi insanlar. Ayten de yanımda.. Kendimi adeta mektebe yeni başlamış zannediyorum. Okadar memnunum ki sorma! Hiç şüphe etmiyorum ki buna sen de sevineceksin.

Daha bugün için verilecek bir havadisim daha vardır. Fakat bunu bir sürpriz gibi yapmak daha hoş olacak, merak etme.. Dayanamazsam öteki mektubumda yazarım.

Gözlerini bana çevir Reşit. İsterim ki onlar baktığı her noktanın derinliğinde beni bulsun.

Genç kız mektubuna ilâve ettiği parça ile delikanlıyı yeni bir meraka düşüreceğini biliyordu. Bunu da sırf banka meselesini arada kaynaştırmak için yapıyordu.

Bu meseleyi olduğu gibi haber verse, başını ve sonunu daha cazip ve düşündürücü havadisle beslemese Reşit kuru bir tebliğ okumuş gibi sıkılacaktı. Genç kız ruhi bir dava halleder gibi vereceği haberi İtiraz kabul etmiycek bir şekilde adeta süslemişti.

Ve tahmin ettiği gibi de çıktı. Üç gün sonra Reşitten aldığı mektup biraz serzenişli olmakla beraber banka işini esas itibarile aykırı görmüyordu.

Bu mektubu Leylâ annesine okuduğu zaman ihtiyar kadın boynunu büktü:

— Ne diyelim, dedi. Siz elbette daha iyi düşünürsünüz.

İlk günleri Melek Hanım çok sıkıldı.

Leylânın mektebe gider gibi erkenden evden ayrılması onu müteessir etti. Söylendi, dadı ile

Fakat o akşam Leylâ bütün neş'esile gelip boynuna sarılınca bütün günün kederini unuttu.

Ve her geçen gün bu vaziyeti tabii hale getirdi.

Leylâ şimdi daha endişesiz daha neş'eli görünüyordu. Bankada meşguliyeti onu sıkıcı düşüncelerden kurtarıyordu. (Ayten)le vapurda ve bankada daima yan yana oluşu da hoşuna gidiyordu. Akşam postalarında (Ayten)'nin babası da onlarla beraberdi.

Bankada iki arkadaş türkçe ve fransızca muhabere işlerine bakıyorlardı. Ve bu iki temiz aile kızı ciddi, dürüst hareketlerle kendilerini sevdirevermişlerdi. Bu çalışma onlar için her noktadan istifadeli oluyordu.

Herşeyden evvel sabahtan akşama kadar Fransızca konuşmaya mecbur oldukları için mektepte öğrendiklerini unutuyorlardı. Sonra hayatı yakından görüyor ve aynı zamanda bankacılığı adamakıllı öğreniyorlardı. Mektepte gördükleri dersler bu işlerin adeta anahtarı gibiydi ve ancak hesap işlerine daha düşkün olduğu için boş zamanlarında kambiyo ve cari hesaplar şubesine de yardım ediyordu.

Leylâ ilk zamanlar sabahları erken kalkabilmek için bir az

maya alıştı. Annesi artık onu her akşam kapıda bekliyordu. İtiyatlar fena da olsa tabii görünür.

Melek H. ilk teklifte o kadar aykırı bulduğu bu işi şimdi o kadar tabii görüyordu ki hatta bazı sabahlar Leylâ gecikince kapısını vuruyordu.

-- Vapuru kaçıracağını yavrum!

Diye uyandırıyor, kahvaltısını kendisi hazırlıyordu.

Leylânın bu işe başlamakta ne kadar isabet ettiği çok geçmeden anlaşıldı.

Molla Beyden hâlâ bir haber yoktu.

Ve Melek Hanım gidip sormıya da cesaret edemiyordu. Zaten ona:

— Siz artık meşgul olmayın. Biz lâzım olunca size yazarız.

Demişlerdi.

İhtiyar kadın oradan haber çıkmadıkça evin her zamanki masrafını karşılayacak parayı tedarik etmeye mecbur oluyordu.

Bu masraf kısıla kısıla artık son hadde gelmişti. Mutfak işlerine yardım eden ve ortalığa bakan hizmetçiye yol vermişlerdi. Şimdi emektar dadı yemek pişiriyor, Melek Hanım da ortaya yardım ediyordu. Çamaşır için bir kadın bulmuşlardı.

Gönül İşleri

Ev Yıkmak
En Büyük
Vicdansızlıktır

"Beş altı senelik evliyim, iki oğlum var. Bu beş altı sene içinde nelerle karşılaştım, anlatsam belki büyük bir roman olur. Bu en son uğradığım felâkete tahammül edemeyecek bir halde geldim. Anadolunun bir yerinde memuriyetle otururken fena halde hastalandım. Mecburiyet hasıl oldu, İstanbul'a tedavi için gönderildim. Kocam gayet güzel bakıyordu. Para gönderiyor, ben de tedavi oluyordum. Kendisinin İstanbul'da pek çok arkadaşları var, bunlara bazan tesadüf öderdim. Evimiz yüksek mekteplerin biri yanında idi, Bu mektebe müdâvim çok samimi bir arkadaş vardı. Anadoluya döneceğime yakın bu samimi arkadaş bana musallat oldu. Doktora gitsem peşimde, evde isem evin etrafında dolaşıp durur. Bazı kâğıt parçaları yazor, duvara sokardı. Fakat ben katiyen almadım ve arkamdan geldiği zaman başımı çevirip kendisine bakmadığım halde takip etmekten bıkip usanmadım. Okadar bızır oldum ki esasen kocamın arkadaşları bu zati bir gün tutup "kardeşim ben evliyim. beni takip etmekten vazgeç. Yaptığın doğru değildir. Sana çok rica ederim,, dediğim zaman, affedersiniz, dedi ve çekildi. Eve döndüğüm zaman yine takip ettiğini gördüm, aldırmadım. Birgün yine mektup sokuyordu çok iyi görüştüğüm yaşlıca bir hanıma vaziyeti anlattım ve "abla bana yapılan bu muhakkak mürettep bir plân, rica ederim sen bunun icabına bak,, dedim. Zavallı hemen fırladı ve iğitmediğim birkaç kelimedden çocuğu "benim eşekliğim, benim vicdansızlığım. Affedersiniz bunda kast filân yok,, diyerek ayırdığını perdenin arkasından gördüm ve bu öylece kapandı gitti. Tabii kocamın yanına döndüm, bunu da böylece anlatmaya artık lüzum yoktu. Hiç yoktan kavgı çıkardı.

Aradan epey zaman geçti kocamın o samimi arkadaşını çıkageldi, birkaç gece kaldı, kendisine lâzım gelen hürmeti gösterdim. Yedi, içti, çıkıp gitti. Fakat bilseniz ne yaptı da gitti. Şimdi gurunu kaybetmiş bir deliden farkını kalmadı. Okadar fenayım ki bir katre su bile boğazımdan gitmiyor. Dört beş gündür yeyp içmiyorum. (Devamı 10 uncu yüzde)

Evin eski âdetleri de yavaş yavaş bırakılıyordu. Haydar Beyin zamanında gelen misafirler haftalarda kalırdı. Melek Hanım kocası öldükten sonra da evin bu eski âdetini bırakmak istememişti.

Fakat zaman geçtikçe, vaziyet daraldıkça bu âdetler de istemiye istemiye bırakılmıya başladı.

İlk ay maaşını alan Leylâ kendisine yol parası ve öğle yemeği masrafı olarak otuz lira ayırdıktan sonra otuz lirasını da: — Lâzım olursa harcedersin anne!

Diye, annesine verdi.

Melek Hanım gülmekle ağlamak arasında içli ezilerek, gözleri yaşararak ona sarıldı:

— Benim şeker kızım, tatlı yavrum. Sen evimizin erkeği mi oldun?

Diyordu.

Leylâ bahara kavuşmuş bir kuş neş'esile annesinin kucagina sığıyor, bir kedi yavrusu gibi odanın içini altüst ediyor:

— Ben erkek oldum. Delikanlı oldum anne. Benim adım değişti diye lâfife ediyordu.

O akşam Melek H.'ın o kadar aykırı gördüğü bu vazifenin karşılığı evde adeta bir ölüm havası yaratmıştı. Dadı kalfa bile Leylâyâ takılıyordu.

(Arkası var)

Dünya Hâdiseleri

Japon
Azmine
Bir Misal

Geçenlerde Japonyada vukua gelen müthiş kasırganın büyük zararlar verdiğini biliyoruz, bu zararları tamir etmek için başta Oza-ka şehri olmak üzere hasara uğrayan Japon şehirlerinin derhal faaliyete geçtiklerini de haber verdik. Bu faaliyetin boş bir şey olmadığını 1923 senesinde Japonya'da vukua gelen zelzelenin tahribatını tamir için gösterilen faaliyetin neticesini bir misal olarak ileri sürebiliriz. Bu zelzele aklımızda kaldığına göre 1923 senesinin Eylül ayında olmuştu. Tokyo şehri, tamamen denecek bir surette harap olmuştu. Eylülün on ikisinde bütün Japonya'ya tebliğ edilen imparatorun bir heyanamesi şehrin tamirine derhal başlanmasını bildiriyordu. Japonlar bu beyannamenin muhteviyatına derhal itaat ettiler. Sessiz sadasız çalıştılar ve 1930 senesinin 23 Martında, yani felâketin vukuundan tam yedi sene sonra yeni Tokyonun küşat resmi yapıyordu. Şehir daha büyümüş ve daha güzelleşmiş olarak.

* İrlandanın Belfast ceza mahkemesi huzuruna geçenlerde **Garip bir hırsız** garip bir hırsız çıktı. Bu adamın adı Çarlis Vels ti. Bir evin alt kat penceresini kırmak ve bir tek kadın ayakkabısını aşırarak maznundu. Hâkim bu hırsızlığın şekli karşısında hayrete düştü. Çünkü bir çift ayakkabı dururken bunun bir tekini çalınmasını aklı almıyordu. Bu cihetli hırsıza sorunca hırsızlığını şöyle izah etti:

" — Ben asker olmak istiyorum. Fakat çok zayıfım. Muayenede reddedilmem ihtimali vardır. Bir arkadaşım hapisanelerde yemegin çok bol ve iyi olduğunu söyledi. Kendimi birkaç gün besiyeye verip kilo almak için bu çareyi düşündüm..

Bu itiraf karşısında hâkim Çarlis Vels'i üç hafta hapse mahkûm etmiştir. Fakat bu müddet zarfında, bu adam tek bir gram olan kilosunu artırmaya muvaffak olamamıştır. Çarlis Vels'e şimdi " et tutmayan adam " ismini vermişlerdir.

* İspanyada boğa güreşleri millî bir ananedir. Denilebilir ki **Boğa güreşleri** boğa güreşi olmadan İspanyollar yaşayamazlar. Bu eğlence, Fransanın bazı vilâyetlerinde de caridir. Fakat gayri insanî oldukları iddiasıyla hükümetin sık sık müdahale ve yasağına uğrar. Bu eğlencelere düşkün olan Fransız şehirlerinden biri de Nim dir. Fakat Nim şehri halkı boğa güreşini o kadar sevmektedir ki bu yasağın kalkması için sokaklara dökülerek nümayişe başlamışlardır. Nümayişe çıkarılan adedi 25 bin kişidir. Buna rağmen Fransız hükümeti sırf insanlık noktai nazarından bu yasağı kaldırmak niyetinde değildir.

* İngilterede Vaterford adını taşıyan zengin bir ailenin risi **Köylünün bedduası mı?** geçen hafta bir cinayete kurban giderek öldü. Ve bu münasebetle de garip bir ma-

Şehir Plânı Yapılırken

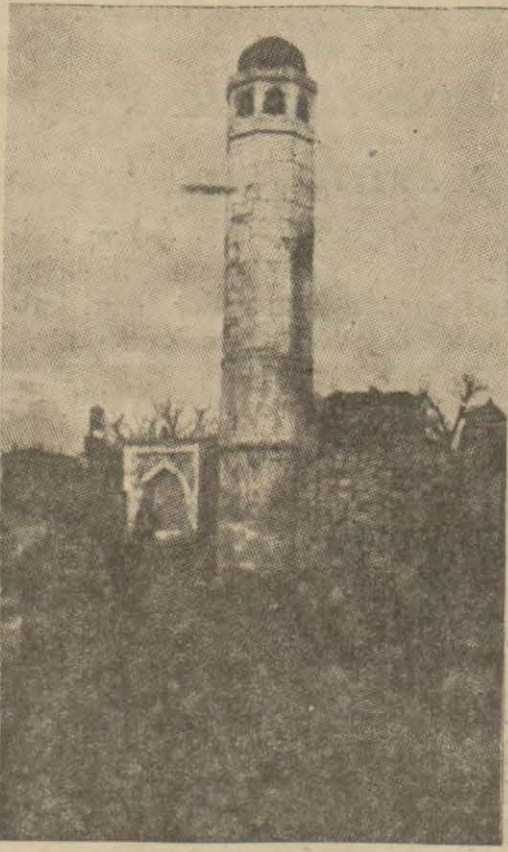
Koca Sinanın Bir Âbidesini

İstanbulun yeni plânı yapılırken şehir orijinalitesi için bulup seçeceğimiz kıymetli mimari eserler arasında büyük Türk san'at-kârı Koca Sinanın kendi mimar elile kendi hayrı için yaptırmış olduğu bir abidesini görmekteyiz. Tâ Bizanslılar zamanında Mırsırdan getirilerek dikilmiş olan Mırsırdan Hiyeroglifli tarihi (Obelisk) ler gibi bu Türk nişanesinin de bir sütunu mefaret halinde meydana kalmasına İstanbul müzeler idaresi abideleri koruma enclümeninin bir teşebbüsü geçtiğini memnuniyetle öğrenmekteyiz.

Bakımsızlık yüzünden yazık olup giden güzel eserlerimizi mümkün olduğu kadar korumaya, kurtarmaya çalışan İstanbul müzeler idaresi bu sene Hekimoğlu Alipaşa sebilinin tamirile beraber Çakmakçılarda yıkılmış olan damat İbrahimpaşa mektebinin altındaki (İmrahor Hasan ağa) çeşmesini naklettirip plânlar üzerine yeniden inşa ettirmiştir. Sonra Çinili köşk müzesi gibi misilsiz bir abidemizi de tamir ettirmektedir.

Koca Sinanın - harita üzerinde işaretleri görülen - (Bu hakirülfakirin mescidi) diye bir arada toplu bir plân dahilinde yaptırdığı mescit ve mektep binalarının duvarları kâmilen yıkılmış, yalnız bu kıymetli manzumeden iki hatıra parça minare ile çeşme kalmıştır.

Sinanın böyle sekiz köşe

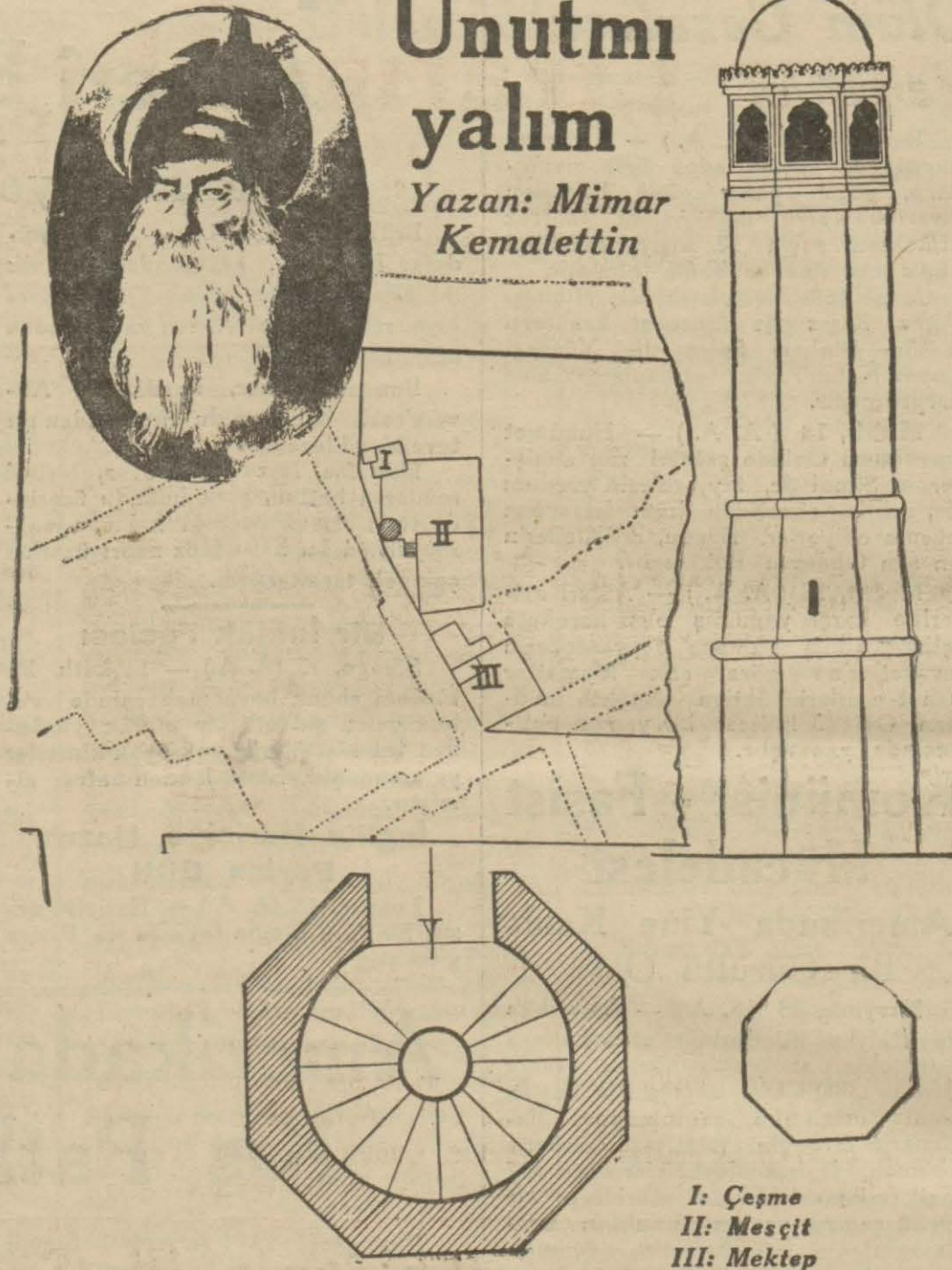
Minarenin resmi ve mescidin harap vaziyeti

sal halkın dilinde dolaşmaya başladı. Bu masala göre bundan 4 asır evvel bir köylü kadın serserilik eden oğlunu tutarak nasihat etmesi için Vaterford ailesinin önüne çıkarmış. Zengin adam kadına:

— Çocuğu bu gece burada bırak, seni temin ederim ki, bir daha serserilik etmeyecektir, demiş. Köylü de çocuğu bırakarak gitmiş, fakat ertesi gün geldiği zaman ölümlü bulmuş, o zaman ellerini havaya kaldırarak:

— Allahım dilerim senden, bu aileyi yedi göbeğine varıncaya kadar tatlı ölümden mahrum et, demiş.

İsterseniz tesadüfe hamlediniz isterseniz bu duanın kabul edildiğine, hakikaten o zamandanberi bu ismi taşıyan ailenin reislerinden hiç biri rahat ölüm döşeğinde ölmemişler, hep cinayete kurban gitmişlerdir.

I: Çeşme
II: Mescit
III: Mektep

kesimi üzere minare şekli bir de Büyükçekmece'de vardır. Büyükçekmece'deki mescit minaresinin menbere çıkılır gibi hariçten üstü açık taş merdivenleri olup Sinan mescidinin minaresinde ise merdivenler içten helezoni şekilde devam eder. Minarenin bulunduğu mevki meydan haline getirilip bu

değerli örneği göz önüne koymak ve ihya etmek lazımdır.

Güzel san'atlarda, koca üstadın yarattığı yüzlerce öz çalılı Türk eserleri bu aziz ülkeyi süslerken onun kendi elile yaptığı kendi adını taşıyan biricik abidesini kıymetli tutmak, seve, seve korumak bize, Türklüğe düşer.

Brahma Memnun Değil!

Bu sene içinde Hindistanda sırt sırta birçok felâket oldu. Binlerce ev yıkıldı, binlerce adam öldü. Hintliler, hangi mezhepte olurlarsa olsunlar ekseriyetle çok müvesvis ve vehham insanlardır. Aralarında batıl itikatlara inananlar da az değildir. Yekdiğerini takip eden felâketleri ma-butlarının memnun olmayışlarına hamledenler de oldu ve derhal Brahmaya ithaf edilmiş olan bir mabedin tamirine başlandı. Resimde görüyorsunuz: Evvelâ mabedin kubbesi

lecek, sonra bütün binanın dahilli tezyinatı gözden geçirilecektir.

Kadınhanında Mektep İhtiyacı

Kadınhanı (Hususî) — Kazamızda bir ilk mektep vardır. Fakat burası okumak isteyen çocukları istiap etmekten çok uzaktır. Sınıflara birer şube eklenecek bu sene bu ihtiyaç karşılansa bile gelecek sene yine aynı sıkıntı çekilecektir. Okutma idaresinin bu işi kökünden halletmesi dilenmektedir.

Yeni Gelibolu Kaymakamı

Gelibolu (Hususî) — Yeni kaymakam Süreyya Bey gelmiş, işe başlamıştır. Süreyya Bey bilhassa köylülerin işleriyle çok yakından alakadar olmakta ve köylülere her türlü kolaylığı göstermektedir. İstanbulda üzüm fiyatlarının artışı buradaki bağcılarının yüzünü güldürmüştür.

Karl Mektupları

Biga
Sokaklarında
Köpekler

Bigada şu günlerde sahipsiz köpekler pek fazla üremiştir. Bigaya gelen her yabancı, bu köpek fazlalığına şaşır kalmaktadır.

Bunların çoğalmasından kuduz vukuatı olacağı ve günün birinde günasız bir vatandaşın felâkete uğriyacağı melhuztur.

Bigada âdeta bir köy gibi sokaklarda tavuk beslemek te her aile için moda olmuştur.

Belediye çöpçüsü her gün sabahları sulamadan sokakları süpürüp toza dumana katmakta ve yer yer küme halinde toplanan süprüntülerde tavuklar tarafından çöp arabası yetiinceye kadar yenen sokaklara dağıtmakta ve bu suretle şehir bir mezbele halinde kalmaktadır.

Şehir sokaklarında köpek ve tavuk dolaştırmak yasaktır, bu yasağın burada tatbikini dileriz.

Biga: H. Şevket

Maras Beşediyesinden Bir Dilek

Halkevi binasının ön tarafındaki vakıf tarla adlı bahçenin istimlak edilerek fennî bir park haline konulması ve bu suretle memleketin güzelleşmekte olan manzarasına bir yenilik daha ilâve edilmesini kıymetli Maras beşediyesinden dilerim.

Maras: Seksenler mahallesi Arif Salih

Cevaplarımız

Tapu Meslek Mektebinden Fatihe Hasan ve Nuruosmaniye'de Nuri Efendilere:

Bir dersten dönen talebinin arzuları [etrafında o kadar çok yazı yazıldı ki artık bu bahis etrafında yeni neşriyat yapmanın mana ve münasebeti kalmadı. Tekrar imtihan talebi için imtihanında muvaffak olamayan talebinin istida ile ve mektep müdürlüğü vasıtasile müdürü umumiliğe müracaat etmeleri daha muvafık olur efendim.

Beşiktaş Vignezade de müteakif Nail Beye:

Bahsettiğiniz mektep hususî müessesedir. İddia edilen yolsuzluklar tahakkuk edip takibata başlanmadıkça bir şey yazmaya kanunen imkân yoktur, yazdıklarınız ihbar mahiyetindedir. Bize gönderilen mektubun bir suretinin Maarif Vekâletine gönderilmesi daha doğru olur efendim.

Adana'da Meziyet Cevdet Hanıma: Bu bahis etrafında artık neşriyat yapmak faydasızdır. Kat'i karar verilmiş ve gazetelerle ilân edilmiştir efendim.

Son Posta
İLAN FIATLARI

1- Gazetenin esas gazisiyle bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
2- Sayfasına göre bir santimin ilân fiyatı şunlardır:

sayfa	sayfa	sayfa	sayfa	Diğer	Son
1	2	3	4-5	yerler	sayfa
400	250	200	100	60	30
Krş.	Krş.	Krş.	Krş.	Krş.	Krş.

3- Bir santimde vasati (8) kelime vardır.

4- İnce ve kalın gazılar tutacakları yere göre

DÜNYA MATBUATINDA GÖRDÜKLERİMİZ

Kıralın Ölümü Etrafında!

Marsilya Cinayeti, Tek Bir Delinin Değil, Büyük Bir Teşkilâtın Eseri Olmak Lâzım!
Beş Sene Evvel Bir Gazeteciye, Bizzat Ölen
Kıralın Söylediği Sözler..

Son 48 saat içinde Anadolu Ajansı tarafından alınan tel yazılarından iki tanesi gerçekten göze çarpmış olacaktır. Bunlardan bir tanesi "Nevyork," tan geliyordu:

— "Amerikada bulunan Milli Hırvat Komitesi Mümessill Ejerlik'in Yugoslavya Kıralı (Aleksandr) ı yere seren kurşunu bir cinayet değil, komite tarafından evvelce verilen idam hükmünün tatbiki olduğunu söylediğini," anlatıyordu.

İkinci telgraf ise Paristen geliyordu:

— "Marsilya cinayetini yapan adamın geniş bir teşkilâta mensup olduğu kanaatlerinin gittikçe ziyadeleştiğini anlatıyordu.

Bu tel yazılarının her ikisi de aynı derecede mühimdir.

Beş sene evvel "Yugoslavya," kiralığını terk eden başlıca üç millet, Sırlar, Hırvatlar, Slovenler Millet Meclislerinde ayrı ayrı birer fırka teşkil etmişlerdi. Bunlardan Sırlar kendilerini kiralığın esas direği sayıyorlardı, devletin olduğu gibi muhafazasını istiyorlardı. Hırvatlar ile Slovenler ise Avusturya idaresinde hars itibarile daha yükselmiş oldukları için, kendilerine muhtariyet verilmesi talebinde bulunuyorlardı, mecliste acı münakaşalar geçiyordu, hattâ kurşun sesi işitiliyordu, cinayetler oluyordu.

Bu gidis bir kargaşalığın başlangıcı idi, sonu belki parçalanma olacaktı. Kıral Aleksandr vaziyeti karşılamayı kurdu, ve başlıca müşavirleri ile gizli bir konuşmadan sonra, askerlerin de müzaheretini temin ederek bir gece ansızın harekete geçti, Yugoslavya da ne kadar siyasî kulüp varsa hepsini kapattı, meclisi dağıttı, diktatörlüğünü ilân etti, o zaman bütün Avrupa gazetelerinin muhabirleri (Belgrat) a üstüştüler, kıral ile konuşular. Bunlardan Petit Parisien gazetesinin muhabirine hükümdar şunları söyledi:

— Bazı haris politikacıların devleti uçuruma sürüklemek istediklerini görüyordum, milletin ise azim ekseriyetli itibarile kurtuluş ümidini bende gördüğünü biliyordum, buna güvenerek mantığın emrettiği şeyi yaptım. Üzerime aldığım yük ağırdır, fakat milletin menfaati uğrunda göze alamıyacağım yük ve tehlike yoktur, ölüme kadar.

Mamafih burasını da yazabilirsiniz: Bu idare muvakkattir, zamanında tabii şeklini alacaktır.,

Hakikaten Kıral Aleksandr yüksek tahsil görmüş, harp meydanında pişmiş, birçok tecrübe geçirmiş bir mütefekkindi. Diktatörlük idaresinin hiçbir memlekette ilânihaye payidar olamıyacağını biliyordu, hiç değilse bir emniyet supası bırakmak istedi ve üç sene diktatörlük-

mahdut yeni bir meclis yaptı. Fakat Hırvat ve Sloven milliyetlerine istinat eden siyasî fırkalar yine yasaktı, hele bu milletlere muhtariyet vermenin düşünmesi bile geçmiyordu. Şimdi anlaşılıyor ki, Marsilya cinayeti bu vaziyetin bir neticesidir.

Fakat bugün elmize geçen dünya gazetelerinden bir büyük kısmının söyledikleri de şudur:

— Kıral Aleksandr'ın ölümü çok büyük bir kayıptır, fakat fena bir akıbet doğurması ihtimali yoktur. Çünkü bugünkü vaziyeti idame edecek kuvvet mevcuttur.

Ispanya İhtilâlinin İlk Saatleri

İsyanın Başlangıcında Bir Gazeteci Önce Ne İşitir ?

Ispanya ihtilâli hakkında Madritten gelen son fotoğraflardan biri

Ispanyada ihtilâl çıktı, sebebini gazeteler yazdılar: Cumhuriyet hükümeti Milli Mecliste ekseriyetli haiz değildi. Muhafazakârlarla sosyalistlerin göz yummaları sayesinde tutunabiliyordu. Bu müzaheret kesilince düştü, yerine Mōsyö Lerrou'nun riyaseti altında, yine Cumhuriyetçi başka bir hükümet geldi ve yerinde tutunabilmek için muhafazakârlarla daha geniş bir anlaşma yaptı. Sosyalistlerle komünistler bu anlaşmayı heş bulmadılar, birleşerek grev yaptılar. Derken ortaya Katalonya eyaletinin istiklâl istemesi çıktı, işler büsbütün karıştı. Yer yer tüfek patladı. Bu dakikada ölenlerin sayısı 500 dür ve hükümet tecrübeden galip çıkmıştır, diyorlar. Fakat Ispanya işleri her zaman görüldüğü gibi değildir. Birkaç saat için-

olur, galip sayarlar, mağlûp oluverir. Hakikati yakında anlarsınız, şimdilik size Journal gazetesi Madrit muhabirinin isyan başladığı zaman önce neler duyduğunu anlatalım:

" Oteldeydim, sabahleyin uyanır uyanmaz odamdan umumî salona indim, henüz kimse yoktu, zile bastım:

— Metr d'hotel bana gazeteleri getiriniz!

— Efendim, bugün gazete çıkmamıştır.

— Metr d'hotel bana bir paket sigara aldirtınız!

— Efendim, bugün Madrit şehrinde bir tek tütüncü dükkânı açık değildir.

— Metr d'hotel bana bir

İtalya Kararsızlık İçinde Mi?

Dostları Da Anlamak İstiyorlar, Düşmanları Da

İtalya Başvekil M. Musolini son hafta içinde yekdiğerini müteakip üç nutuk söyledi. Ve her üçünde de beynelmielel siyasetten bahsetti. Fransız gazetelerine bakılacak olursa bu nutuklardan çıkan mana, İtalyanın tereddüt içinde olduğudur. " Le Jour," diyor ki:

" M. Musolini Cumartesi günü (Milano) da nutuk söyledi. Pazar günü Macar Başvekiline bir telgraf çekti, Pazartesi günü de yeni bir hitabe irat etti. Sözlerini yakından takip etmek icap eder. Çünkü İtalya senelerce iki hatta üç

yüzlü oyun oynadıktan sonra hâdiselerin zarureti karşısında bunlardan bir tanesini tercih etmek mecburiyeti ile karşılaşmıştır.

İtalya Başvekil bu hafta söylediği nutuklardan birincisinde sadece umumî mütalealar üzerinde durmuş:

— Biz, sulhseverlik şampiyonu olmak istemiyoruz, Çünkü sulhseverlik milletlerin esaslı hasletlerini mahveder, demiştir. M. Musolini nutuklarının ikincisinde daha soğukkanlı davranmış, Avusturya istiklâlini muhafaza edeceğini, İtalyanın Fransaya yaklaşmasını istediğini söylemiştir. Bu nutkunda Macarların muahedeleri değiştirme arzularına temas eden nokta yoktur. Bu olmayış Budapeştede fena bir tesir yamış, Musolini ise bunu öğrenince ertesi gün Macar başvekiline bir telgraf çekerek kalben beraber olduğunu söylemiştir.

İtalya Başvekil şimdye kadar birçok siyaset yollarına başvurmuş, bunlardan bazılarında bir hayli ilerlemiştir. Fakat artık İtalya ile birlikte hareket edenler, İtalyanın takip ettiği siyasetlerin çokluğuna hayret etmektedirler.

Isı Tablosu Ve İngilizler

Bir İngiliz Ressamı, muhayyesinde yaşadığına nazaran, Hazreti İsay'a ait bir tablo yapmıştı.

Bu tabloya esas olan hayale göre İsa 1934 sene evvel Arap memleketlerinde değil, fakat bugünlerde Londra'da dünyaya gelmiş, orada muhakeme edilmiş, asılmasına karar verilmiş ve idam hükmü, bugünkü İngilizlerin huzurunda bir Londra sokağında yapılmıştır.

İngilizler çok serin kanlı insanlardır, fakat aynı zamanda da çok mutaassıp dindardırlar. Mutat serinkanlıklarına belki hâle gelir endişesile bu tabloyu gidip görmemişler, fazla olarak ressama da boykotaj yapmışlardır.

Resimli Büyük Millî Roman

TOMBUL MİRASYEDI

No: 60

Yazarı Sermet Muhtar

14 - 10 - 1934

Çırpıcı Âlemi Görülecek Şeydi..

Tiplerin envarı:

Sinekkaydı traşlı, sümbül bırıyıklı, vapur dumanı veya mavı gözlüklü, kolalı yakalıklı, yanar döner kıravathı, beyaz frenk gömleklı, son moda kostümlü, kolundan atlas içli pardesüsile penbe astarlı sadakor şemsiyesi sarkan çık beyler...

Saten lüks veya saten dö liyon çarşafı, kafesli peçeli, bellerinin arkası turnürlü, böcek kabuğu iskarpinli, eller eldivenli, çantalı, şemsiyeli, göğüsleri ok, papatyeye, menekşe şeklinde pırlanta iğneli süslü hanımefendiler...

Alpaka ceketli, siyah redingotlu, pike yeleklı, altın saat köstekli, babayani tavurlu, temiz pak beyler, efendiler... Bağdat, Şam, Trabzon çarşafı, ağır başlı, kâmil halli, hanımlar...

Hacı yağları sürünmüş, yeşil veya beyaz sarıklı, parmakları tesbihli, dudakları (lâhavle) li hocafendiler... grun mantin feraceli, kahve rengi, koyu gümüşü, lâcivert yeldirmeli hanım nineler... Başları namaz bezli genç kızlar; elde, kucakta, memede çocuklar... Erkekle arasında en göze çarpan, genç zabıtlar ve mekteplilerdi.

Zabıt üniformasını henüz giymiş, kur'a çektiği kıt'asına daha yollanmamış, fesli, beyaz sırma şeritli genç mülâzımsaniler... Harbiyeye o günlerde geçmiş, yeni kılıç kuşanmış, kılıcını şakırdada şakırdada dolaşan Harbiyeliler... Lâcivert çuhadan, boybos harçlı, üç sıra düğmeli setreler giymiş topçu mektepliler... Aynı elbisenin mavisini taşıyan baytarlılar... Güvez kadife yakalarında yılan işaretli, kolları omuzlarına kadar şeritli tıbbiyeliler... Arkalarında, siyah renkte, sarı düğmeli, iki önlü caketler, bacaklarında beyaz pantolonlar bulunan bahriyeliler... Pantolon siyah olmak üzere aynı elbisenin kaba çuhadan olanını taşıyan Haddehaneliler... yepyemiş üniformalı, rengi bozuk, kara kuru Aşiret mektepliler... En kalın ve kaba cins abalar içinde pişen Tophaneliler, Zeytinburunlular... Arada esnaf, tağralı, alaylı zabıt, nefer, tersaneli, uşak, ahçı, arabacı, kırıl saçlı, ağabani sarıklı, abâs suratlı, sırtı sakolu, altı şalvarlı dükkân, tezgâh sahibi esnaf... Bıçkın tavırlı kabzımallar; her hali afili Uzunçarşılılar; boyuna racon kesen yorgancılar...

Deniz mavisini çuhadan salta ve şalvarı geçirmiş, parmak kalınlığında gümüş kordonunu sarkıtmış, peştemalını beline dolamış konak açıcıları, soluk setreli, yırtık kunduralı, boşa gezer uşaklar, arabacılar... Fesine yemeni, keyfiye, ipekli mendil sarmış, camadanlı, poturlu tağralılar...

İğreti giymiş benzeyen elbiseler, ya bombol, ya da dıpdır, tıraş uzun, gırtlığı çıkık, saç dört renk, kobat dilli alaylı zabıtlar... Sol kolları, eski (8) rakamı şeklinde, sıra sıra kırmızı veya yeşil şeritli, başları soba borusu kadar kıpırdamış fesli, itfaiye ve Nişancı taburu bölük eminaleri, çavuşları, baş çavuşları... Beyaz rubalı, kırmızı kuşaklı, acem ensesi tıraşlı tersaneliler...

Dar Beyoğlu ve sıfır kalıp mosmor festen kâhkülleri ve perleri taşımış, omuzdan ilikli

Çırpıcı çağırını dolduran Çingenslerden bir kafile mintan üzerine kukuleteli kısa ceket giymiş, yün veya Trablus kuşağı bele dalayıp çekeceği kenara sıkıştırılmış, kol yenlerinin kenarları mor kadife, pantolonu bol paça, şıptıkları yumurta ökçe, süzük ve bitik bakışlı, bir yana iğri boyunlu, biri kalkık öbürü inik omuzlu omuzdaşlar, külhan beyler...

Allı, mavili, sarılı entarileri dalgalandıran, oradan oraya koşup türkü çağırın, göbekkavıran çingene karlıları... Önüne gelenin eteğine yapışan, sırnaşa sırnaşa hampur çeken, kovsan defolmayan, marsık gibi çingene çocukları...

İşte o günkü Cuma da Çırpıcı çayırı mahşerden bir nümüne idi; iğne atsan yere düşmeyecekti.

Dere kenarı, söğütlerin altı, geniş çayırıları adam almıyor, oturacak, duracak, geçilecek, yer bulunmuyor, bir arı kovanıdır kaynıyordu.

Her taraf dolmuştu. Kafile kafile gelenler, öbek öbek oturanlar okadar birbirlerine yaklaşmışlar, sıkışmışlardı ki kim kimin grupundan belli olmuyordu. Bitişikler o derece omuz omuza bulunuyorlardı ki derhal merhabalaşıp ahpap oluveriyorlar, beraber yiyip içiyorlar, beraber güllüp eğleniyorlar, beraber çalıp söylüyorlardı.

Hanımlar tarafı da aynı halde idi.

Zaten, o zamanki kadınların huyu malûm. Bir yerde bir kimsele tesadüf ettiler mi (kardeş.. Hanımteyzel.. Hanımminel..) Diyerek şıpnışi canciğerleşirler; dakikasında, kırk yıldan tanıdıkmiş gibi, neleri var neleri yok, hepsini derhal birbirlerine açverişirler.

Bir müstesna varsa o da Nazenin ve Şivekâr takımındı.

Yosma gıruhu daima kendini denk ahr; başka kadınlara so-

kulmaz, aykırı durur. Bunlar, eş ve emsallarından gayrisile ünsiyet tarafına hiç gitmezler.

Maamafih bu ayrılık gayrihğa sebebiyet veren yalnız kendileri değildir. Baş ötünde, eteği belinde, kadın kadıncık kimseler de onların yüzlerine bakmaz.

Adeta damgalı, tukaka gibidirler. Gören, kim olduklarını derhal sezer; gördüğü yerden kaçır.

— Üstüme iyilik sağlık, ben aklıma bozmadım. Konuşayım da biri görsün, adım kötüye çıksın... Ayol baksana, Sultan Beyazıt dudusul.. Derken yüz buruştura buruştura yaka silker.

O Cuma günü, Çırpıcıyı da dolduran halk arasında, bu dediğimiz makuleden olanlar haylice idi.

Macuncudaki Acemin, Acıçemedeki Bahrinin, Karagömrükteki Mumcu Ahmedin, Aksaraydaki Benli Hüzmüzün, Altıparmak İfakatin, Şekerci sokağında Kaymaktabağının en dilber, en suh yosmaları da gelmiş, hepsi birer kenara çekilip mesireyi şenlendirmişti.

(Arkası var)

Bugün

TÜRK sinemasında

Haftanın en muazzam filmi:
JENERAL YEN'in ZEHİRLİ ÇAYI

Fransızca sözlü Columbia filmi
Yıldızlar: Barbara Stanwick-Nils Aster
Perşembe akşamındanberi binlerce halk bu filmi gördü. Siz de kaçırmayınız. İlâveten:
(DÜNYAYI DOLAŞAN MUSİKİ)

EDİE CANTOR

Bu hafta
SARAY Sinemasında
Kemali muvaffakiyetle gösterilmekte olan
ROMA ÇILGINLIKLARI

filminde büyük orijinal ve fevkalâde sinema müelliflerinden biri olarak tanınmıştır.

AMOK

MALEZYA DELİSİ

Güzel **MARCEL CHANTAL**
ve
INKIJINOFF
tarafından temsil edilen birinci sınıf bir film.

Bu Çarşamba akşamı
Büyük gala müsamesesi olarak
SUMER
(Eski Artistik) sinemasında gösterilecektir.

M. M. V. Harita Umum Müdürlüğünden:

1 — Harita Umum Müdürlüğü kıt'ası için inşa edilecek pavyon kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 15/10/1934 Pazartesi saat 11 dedir.

2 — Taliplerin keşif, şartname ve krokisini görmek üzere hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin de teklif mektuplarını vaktinde Ankarada Cebecide Harita Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna getirmeleri.

Fransız Kabinesi Tam Olarak Değişmiyecek

(Baştarafı 1 inci yüzde) riyaset edecektir.

Başvekil Tetkikte

Paris, 13 (A.A.) — Dün hiç bir yeni siyasi hadise olmamıştır. M. Dumerg, muhtelif kimselerle görüşerek siyasi vaziyeti tetkik etmiştir. Kabinenin, M. Bartonun cenaze merasimini müteakip bugün toplanması mümkündür.

Nezaretlerde yapılacak değişikliklerin mahdut kalacağı ve M. Dumergin, bugün bile kabinesini ikmal edeceği teminen söyleniyor.

Hariciye nezaretine, elân, M. Laval, yahut ki, M. Flandenin, dahiliyeye de Radikal-Sosyalist mebuslarından birinin getirileceği rivayeti dönmektedir.

M. Dumerg Arkadaşlarını Davet Etti

Paris, 13 (A. A.) — M. Dumerg, M. Bartonun cenaze merasiminden sonra gelip kendisi ile görüşmelerini kabine arkadaşlarından rica etmiştir.

Buhran Hakkında Matbuat Ne Diyor?

Paris 13 (A.A.) — Ağlebi ihtimal,

kabinede yapılacak değişiklik, asgari nisbette olacaktır. M. Dumergin müstakbel vazifesini muvaffakiyetle ifa etmek arzusu yeni mesal arkadaşlarının hüsnü intihabı ile mukayyet olmak lâzımgelir. M. Heryo ile Terdiyö lâyenazıldırler.

Gazetelerin tahminlerine nazaran kabinenin listesi M. Dumerg'in cebinde hazırdir. Maamafih, kendisi son dakikaya kadar sırrını ifşa etmiyecektir.

Diğer nazırların, onun kararı karşısında eğilecekleri muhakkaktır. Ortada birçok tahminler var. Hariciye için en çok taraftar bulunanlar önce M. Flanden, sonra M. Laval'dır, Radikaller şeklen muhalif duruyorlar.

Sabık nazırlardan, yeni Sosyalist Marşando'nun taraftarları, kesirdir.

M. Laval Hariciyeye geçtiği takdirde, ihtimal ki Dahiliyeyi üzerine alır. Bazıları, Adliyeye M. Maren'i münasip görüyorlar.

Bazıları da Adliye Nezaretindeki değişikliğin daha müsait bir zamana talikini tensik ediyorlar.

Toplantı, Davetler

Halkevî Temsilleri

Halkevinden: 15/10/1934 Pasartesi günü saat (20,30) da Evimizin Gülhaneparkı methalinde Alayköşküdeki Temsil şubesinde (Beyaz Kahraman), (İnkılâp çocukları) ve (Eski adetler) kiyesleri temsil edilecektir. Arzu edenler hergün saat (17) den sonra Alayköşkü İdare memurluğundan davetiye alabilirler.

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda

Bu akşam saat 20 de

Cürüm ve Ceza

20 Tablo

Nakleden:

Reşat Nurl

Loca : 250-300

Koltuk : 50

Sandalye: 40

Galeri : 30

Eski Fransız Tiyatrosun'da

Bu akşam saat 20 de

YARASA

Operet 3 perde

Saray sinemasında (Eski Glorya)

Raif Rıza Tiyatrosu

16 ve 17/10/34 akşamları

KENDİSİNİN GÖLGESİ

3 perde

Istanbul Birinci Noterliği Me-

muriyeti Allyesine

8 Teğrinsani 927 tarihinde tarafımdan satın alınıp icabeden muamele kanunitesi 9 Teğrinsani 1927 tarihinde 19908-88 numara ile İstanbul İkinci Noterliğince yapılan ve mukaddeme İstanbulda Sultanhamamında vaki ve halen İstanbulda Yenicami caddesinde 11-13 numarada vaki Stok namile mütearef yünlü, ipekli ve pamuklu mağazasında mevcut biçümle emtea vesaireyi safkai vahide ve bey'i kat'i ile Agop Magaryan efendiye sattım. Semeni mebi dahi tamamen ahz ve kabz eylediğim cihetle bugünden itibaren mezkûr dükkânda bir güne alâkam kalmadığından alâkadarının malûmu olmak üzere satış keyfiyetinin alelusul ilânını talep ederim efendim. (132)

Istanbulda Çakmakçılarda Büyük Yeni Handa 42 numarada (Ş. HER) İşbu ilân varakası neşredilmek üzere SonPosta gazetesini idarehanesine gönderildi. İstanbul Birinci Noteri

Zayı mühür: 2 Ağustos 1934 tarihinde tatbik mühürümü zayı eyledim Üç ay sonra yabancı şahıslarda buldum. İşbu mühürüm ile hiçbir şahıs ve makam ve müesseseye hiçbir güne borcum olmadığını ilân eylerim. (3571) Fatma

Zayı İş Bankasının Adapazarı şubesindeki hesabımda kullandığım mühürümü 29/9/1934 tarihinde kaybettim. Bundan sonra imza ile muamele yapacağımın kayıp mühürümün hükümü yoktur.

Adapazarında Akıncılar mahallesinde Hacı Hamza çıkarmazda No. 11 hanede

Bursa - Karacabey Yolunda Bir Kaza

Bursa (Hususi) — Karacabeyden gelmekte olan ve şoför Hüseyin idaresinde bulunan 23 numaralı otobüs yolda çılınca bir süratle giderken karşısına deve sürüsü çıkmıştır. Şoför Hüseyin Efendi deve sürüsünden korunmak için direksiyonu sola kıvrımış, otobüs bu anı manevradan müteessir olarak devrilmiştir. Volculardan ikisi ağır olmak üzere beş kişi yaralanmıştır.

Antalyada Yangın Başlangıcı

Antalya, (Hususi) — Makbul islâm mahallesinde Karamolla meşiti sokağında muhacir Yahya Efendinin evinden çalı ile ekmek pişirilirken yangın çıkmış, fakat sür'atle yetişilerek söndürülmüş, büyük bir tehlikenin önü alınmıştır.

Son Posta

İstanbul BORSASI
13 - 10 - 1934

ÇEKLER

	Kuruş		Kuruş
Londra	613,50	Prag	10,02
Nov - yerk	0,8015	Viyana	4,2763
Paris	12,06	Madrid	5,8175
Milano	9,2792	Berlin	1,9728
Brüksel	3,4075	Vargova	4,205
Atina	83,41	Peşte	3,9912
Cenvre	2,4363	Bükreş	78,825
Sofya	66,7925	Belgrat	84,944
Amsterdam	1,1725	Moskova	1089,50

ESHAM ve TAHVİLÂT

	Lira		Lira
İş Bank. (Nama)	10,—	Bomonti	12,05
" (Hâmlle)	10,—	1933 İstikrazı	97,—
" (Müess'se)	105,—	İstikraz Dahil	93,50
Osmalı Bank.	23,50	Dünyu Mu.	00,—
Selânik	5,—	Bağdat tertip I	47,—
Şirketli Hayriye	15,50	" "	47,—
Haliç	0,17	Reji	2,25
Andolu 90V.	27,50	Tramvay	00,—
" 60 P.	26,90	Rihtim	16,50
Andolu 100V.	45,50	Üsküdar su	105,50
Şark D. Y.	00,—	Terkos	00,00
İst. Tramvay	31,—	MısırKr.Fo.1886	143,—
Üsküdar su	11,—	" "	1903 98,00
Terkos	00 00	" "	" 1911 94,00
Havagazi	27,—	Elektrik	—,—
Telefon	10,25		

MESKUKÂT (*)

	Kuruş		Kuruş
Türk altın	923	(Hamit)	4650
İng.	1030	(Reşat)	5000
Fr.	830	(Vahit)	4625
Rus	1080	İnce beşbirlik altın	
Meeldiye	38,00	(Cumhuriyet)	4550
Banknot (Os. B.)	240	(Hamit) armalı	5250
Kalın beşbirlik altın		(Reşat)	4800
(Cumhuriyet)	4625	(Vahit)	4900
(Azis)	4600	(*) Borsa hariç	

İTTİHAT ve TERAKKİ

5 inci kısım No. 87
Her hakkı mahfuzdur.
14 - 10 - 934

Ziya Şakir

Nasıl Doğdu?..
Nasıl Yaşadı?..
Nasıl Öldü?

Hınçakyan Komitesinin Varna Şubesi Bir Beyanname Neşretmişti..

— Vilhelm.. Kayzer, Vilhelm.. Koskoca Prusya kralı, ve Almanya İmparatoru bu mektubu yazsın.. Afrikalı bir kabile reisine (Istirham) da bulunmaya kalkışsın.. Bu ne tenezzül?

Diye bağırıyorlardı..

Hadisenin bundan sonrası mevzuumuza dahil olmadığı için, sadedimize avdet ediyoruz.

★

1915 senesinin ilk günlerinde intişar eden gazetelerde, ajans haberleri arasında şu kısa havadis görülmüştü:

[İngilterenin Dersaadet sefaretanesi sabık Baştercümanı (Fiç Moris), İngilterenin Sofya sefaretine tayin edilmiş ve mahall mezkûra gelerek, yeni vazifesine mübaşeret etmiştir.]

Bu havadis, birçok kimseler tarafından büyük bir ehemmiyet-sizlikle karşılanmıştır. Fakat buna mukabil, ittihatçılar mahafilinde de, büyük bir hayret ve heyecan uyandırmıştı. Vaktile İstanbulda, cemiyet aleyhinde zuhur eden her menfi harekette mutlaka parmağı görünen bu adamın Sofyaya gelmesi, Osmanlı hudutlarına bu derece takarrüp etmesi birçok dedikodulara sebebiyet vermişti. Nitekim, muhtelif istihbarat şeklekelerinden geçerek alâkadâr makamlara gelen malûmat da, bu endişeyi haklı göstermişti.

Aradan birkaç gün geçercezmez, (Hınçakyan) ermeni komitesinin Varna şubesi, bütün ermeni milletine hitaben bir beyanname neşretti ve bunlardan külliyetli miktarda İstanbula gönderdi. Epice uzun olan bu beyanname:

[Vatandaşlar!..

Artık yıkılmaya başlayan Osmanlı imperatorluğunun kemall tantana ve şematet ile çalmış olduğu (Cihadi mukaddes) borusu, ne sergüzeştü ittihat cemiyetinin ve ne de cihangirlik hevesinde bulunan Kayzer Vilhelmin emel ve arzularını tatmin edemedi. Bugün harbeden Türkiye, yakında yalnız siyasî istiklâlini değil, hayatını ve nüfuzu manevî ve dînisini de kaybedecektir.]

Satırlarla başlıyor:

[Ermeniler!.. Komitemiz; milletin istiklal davasındaki müdafası kendi omuzlarına almış olduğundan, milletin bütün kuvvayı maddiye ve maneviyesinden istimdat ediyor. Bu defa, her defakinden ziyade milletini ihtilâline ihtiyaç vardır... Hayat ve memet saatleri yeniden yaklaştı... Hiç kimse, vazifei milliyesine karşı terahi ve tekâsül göstermeyecektir.]

Sosyal demokrat Hınçakyan komitesinin Bulgaristan şubeleri heyeti fa'alesi

satırlarla hitam buluyordu.. Bu beyannamenin tarihinden birkaç gün sonra da Sofyada intişar eden (Hayestan) isimindeki Ermeni gazetesinin 46 numaralı nüshasında, (Gögüslerimiz yukarı) başlığı altındaki uzun makalede de şu satırlar göze çarpıyordu:

[Menhus ve hain (Mogol) ırkı, bir defa daha ve fakat daha

ziyade şiddet ve dehşetle (Arya) ırkının en hakiki ve zarif bir kavmine karşı hücum ediyor.]

[Ya biz, ya onlar.. Bu, bir asırlık mücadeleye değil. Alem, bu nesilden, bu afette kurtulmalı.. Türk milleti, cihannın huzur ve sükunu için ortadan kaldırılmamalıdır.]

[Gögüslerimiz yukarıda.. İman ve itimnanla (zafer) bekliyoruz.

Aradan bir hafta geçmeden, (Zeytun)deki Ermenilerin isyan ettiği işitilmişti. Filhakika Zeytun Ermenileri, (Meraş) ve sair mahallere giden telgraf tellerini ve Zeytun dağlarının etraf ile olan muhabere ve münasebet vasıtalarını kesmişler.. On yedi neferden mürekkep olan bir jandarma müfrezesini pusuya düşürmüşler, altı neferi katletmişlerdi. İş bununla kalmamıştı. Zeytundeki hükümet dairesile karakolu basmışlar, iki nizamiye neferini öldürdükten sonra cephane ve silâhları almışlar, hapisane kapılarını açarak mahpus Ermenileri çıkarmışlardı. Sekiz yüz âsi, (Zeytun) hakim bir mevkiye buluan (Tekke manastırı)na toplanmışlar, Ermenistan bayrağını sallandırmışlardı. Tenkil müfrezesi ile şiddetli bir müsademeye girişmişler; Maraş jandarma kumandanı binbaşı Süleyman Bey ile 25 nizamiye neferini şehit etmişlerdi. Fakat, içlerinde 34 te yaralı bulunmasına rağmen müfrezeye şiddetli bir taarruza geçmiş; ihtilâlcilerin bir kısmını ele geçirmekle beraber, manastırdakileri de püs-kürterek Ermenistan bayrağını indirmişti. Buradan muhtelif guruplara ayrılan Ermeni komitelerini ayrı ayrı etrafa dağıtmışlar; yangınlar ve pusular tertibi ile Türk köylülerinin mal ve canlarını tehdiye başlamışlardı.

Maraş ve havalisi bu suretle kan ve ateş tehdidi altında inleriken, Kayseride de çok mühim bir hâdise zuhura gelmişti. Uzun müddet Amerikada ikamet ettikten sonra bu esnarlarda Kayseriye gelerek (Everk) te yerleşen Ke-vork isiminde birinin evinde dehşetli bir infiaâk olmuş, vak'a mahalline koşan halk ile zabta memurları, Kiğork'u, bir kolu kopmuş, sol bacağı dizinden ayrılmış, karnının bir kısmı ile kafatasının yarısı parçalanmış bir halde bulmuşlardı. Kısa bir tahkikat neticesinde bu adamın Amerikada bombacılığı öğrenerek buraya geldiği ve bir tecrübe yaparken elindeki eczaların kazaen ateş aldığı anlaşılmıştı. Hükümet

tarafından derhal şüpheli yerler basılmış; iki yüze yakın bomba ile dört yüzü mütecaviz seri ateşli tüfek, elliden fazla mavzer tabancası ve keilyetli miktarda bomba imaline mahsus birtakım alât ve edevat meydana çıkarılmıştı. (Arkası var)

Fransızca muallimi FAZIL

Harbiye No 200 eski mütercim
Feneriyolu, Y. arağa sokağı, No. 28

Denizyolları

ŞİLETMESİ

Acent-leri : Kaza : 57 Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci: Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İskenderiye Yolu

EGE vapuru 16
Birinci Teşrin
Salı günü saat 11 de Port-
sait'e kadar. "6720,,

RİZE - PORTSAİT

9 Birinci Teşrin Salı günün-
den itibaren İskenderiye posta-
larımız Portsaide de
uğrayacaklar ve dönüşte aynı
vapurlar Karadenize geçerek
Rize'ye kadar gidecekler-
dir. Karadeniz iskelelerinden
İzmir, Pire İsken-
deriye ve Portsait
için ve bu iskelelerden Kara-
deniz iskeleleri için doğru
Konşimento ile
Aktarmasız yük ali-
nacaktır. (6474)

Çorlu hukuk mahkemesin-
den: Müddei Çorlunun Kâzimiye ma-
hallesinden Süleyman Sırrı Bey vekili
Zühtü Bey tarafından müddealehyha
Çorlunun Sultançiftliğinde mukim iken
bilâhara semtimeçhule giden ve hâlen
ikametgâhları malûm bulunmayan Ar-
navut İbrahim ve Ragıp kâhyalar aley-
hine ikame olunan 223 lira alacak
davasını iera kılınmakta olan muha-
kemesinde kendilerine ilânen tebligat
ifa kıldıkları halde mahkemeye gelme-
yen müddealehye mumaileyhe giyap
kararı tebligine mahkemece karar ve-
rilmiş ve muhakeme 13-11-934 Salı
gününe talik kılınmış olduğundan tarihi
mezkûr saat 14 te Çorlu mahkemesi
asliye hukuk dairesinde hazır bulun-
maları aksi takdirde iddia olunan
vakıaları ikrar ve kabul etmiş addolu-
narak davaya sabit nazariye bakılacağı
ilân olunur. (132)

Her Mektep Çocuğuna Bir Bardak Bedava Süt

Londra Belediyesi ilkmektep-
lerde okuyan çocuklara her sabah,
bedava olarak bir bardak süt
verilmesini karar altına almış ve
bu usul kısa bir zaman içinde

Londra şehrinin hudutlarından
çıkarak bütün İngilterede taame-
müm etmiştir. Şurasını da kayde-
delim: Sütçüler şirketi bu sütte Be-
lediyeye yarı fiata vermektedirler.

Köy Davası

Bir Muhtar Köylü Tarafından Dava Edildi

Dün öğleden sonra asliye
üçüncü ceza mahkemesinde Ke-
merburgaz köyü eski muhtarı
İsmail Bey aleyhine açılmış bir
suistimal davasına başlandı ve
12 şahit dinlendi, iddia edildiğine
göre davanın mevzuu şudur:

Kemerburgaz civarında Pro-
viçe adlı metruk bir çiftlik vardır.
Sekiz senedenberi bu çiftliği
köylü ekip biçmektedir. Köylü bu
çiftliğin meccanen kendilerine
verilmesini istemişler, fakat bu-
rası millî emlakten olduğu için
vilâyet bu talebi reddetmiştir.
Nihayet burasının kiralanabileceği
anlaşılmış, köylü aralarında para
toplayarak muhtarları İsmail Beyi
bu işi yapmaya memur etmişler,
kendisine 88 lira kadar da bir
para vermişler, İsmail Bey millî

emlakten burasının üç seneliğini
bin liraya kiralamış ve sonra
köylüye burasını kendisi tuttu-
ğunu söylemiştir. İşte dün mah-
keme köylünün bu davasına
baktı, 12 şahidi ayrı ayrı dinledi
ve başka şahitlerin çağırılması
için muhakemeyi talik etti.

TAKVİM					
Gün	PAZAR			Hizir	
31	14	1nci	TEŞRİN	934	162
Arabi			Rumi		
4 Recep 1853			1 1ci Teşrin 1859		
Vakit	Esant	Vasatı	Vakit	Esant	Vasa
Güneş	12 36	6 9	Akşam	12 —	17 32
Öğle	6 26	12 00	Yatsı	1 30	19 04
İkindi	9 34	15 07	İmsak	10 55	4 31

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Kiralık Emlâk

Esas No.	Mevkii ve Nev'i	Teminat Lira
87/12	Çırpıcıda 5.1/2 dönüm tarla	5.—
87/14	" 9 " "	5.—
252/ 7	Beykozda Tokat Çiftliği müstemlâtından 5 dönüm bahçe	5.—
14/ 1	Beyoğlunda Aşıklar meydanında 2 No.lı Cum- huriyet gazinosu	200.—
87/ 3	Çırpıcıda 5 dönüm tarla	5.—
292	Beşiktaşta Asariye sokağında 3/9 No.lı dükkân	5.—
410	Edirnekapıda Keçeci Karabaş mahallesinde Sofalı çeşme sokak No. 71 hane.	3.—
72	Üsküdar Altuni Zade 33, 35/1 No.lı arazi, ahr 20.— ve samanlık	20.—
165/23	Beyoğlunda Avrupa pasajında kahvecilik mahalli	15.—
142	Anadoluhisarında Küçükusu Volisi	200.—
1/ 9	Nişantaşında Teşvikiye Apartmanının 8 No. lı Dairesi	40.—
3/ 3	Büyükkadada Yalı mahallesinde Gülistan ve İsaçelebi sokağında 2-28-30-32-34-36 No. lı hanenin müfrez kısmı.	20.—
168	Büyükkadada Plaj Otel	100.—
87/28	Çırpıcıda 8 dönüm tarla	5.—

Yukarıda yazılı emlâk birer, bahçe ve tarlalar üçer sene mü-
ddetle kiraya verilmek üzere müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin
ihaleye müsadif 25 Teşrinievvel 934 Perşembe günü saat 16 da
Şubemize müracaatları. (541)

İstanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan:

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No. sı	Hisseye göre muham- men kıymeti
1416	Beyoğlu	Feriköy	Kurtuluş Cad.	Arsa metresi 99	tamamı	115 Mü.	4455 T. L.
1418	"	"	"	" " 97	"	115 "	4365 "
1419	"	"	Rus sokak	" 237 1/2	"	112 "	3561 "
1422	Ortaköy	Ortaköy	Ortaköy Cad. ve Yalı sokak	Ahşap yalı ve bahçesi	2/96	10	135 "

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullere 9/10/934 tarihindeki satışta müşteri bulunmadığından satışları aynı şartlarla bir hafta uzatılmıştır. 16/10/934 Salı günü saat on dördütdür. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Taliplerin Galata Gümrük sokağında eski Kredi Liyone Bankası binasındaki satış komisyonuna müracaatları.

Hilâl - ve - Zambak

Büyük Tarihî Roman

Muharriri: A. R.

No.: 63

14-10-934

Bağlanan Keşiş!..

Antuvan, Yeraltı Yolunun Nereye Varacağını Kestiremiyor, Endişe Ediyordu..

— Nasıl, İbrahim.. sen bu işte kendine güvenebiliyor musun?

— Niçin güvenemeyim, Sinyor Antuvan.. sen, benim böyle kara kuru bir herif olduğuma bakma. Bende manda yüreği vardır, manda..

— Aziz dostum! Manda yüreğinin neden ibaret olduğunu pek o kadar iyi bilmiyorum. Fakat mademki sen kendine güvenebiliyorsun.. o halde, haydi bakalım. İş başına.. Şimdi, şöyle yağlıca cinsinden bir demet çıra.. Uzun ve sağlam bir ip. Her ihtimale karşı bir kazma kürek. Sağlam bir balta. Kuvvetli bir küskü tedarik etmelisin.

— Silâh..

— Çok şükür, benim silâhlarım duruyor. Şimdi gidip Peskopostan alacağım paralarla Şövalyem için de kuvvetli bir kılıç ve hançer tedarik edebilirim.. Vakıa seni ortaya çıkarıp ta kimse ile dövüşürmek fikrinde değilim. Sen, daima bizden şöylece alar-gada dur. Amma.. Ne olur, ne olmaz.. Sen de elinin alışık olduğu bir silâh tedarik etsen iyi olur.

— Babamdan kalma bir palam var.

— Eyi ya işte..

— Pek âlâ.. Keşiş ne olacak?

— Bu iş bitinceye kadar o kışede eli ayağı böylece bağlı duracak. Mamafih, ihtiyar adama yazıktır. Sen şimdi onun kararını duyurur. Biraz fazlaca su içirmeyi de unutma.. Eh, bilinmez ki.. belki önümüze şeytanın büyük babası çıkar da güzel güzel gireceğimiz şu deliğin öteki ucunda bir aksilik yapar.. adamcağız hiç olmazsa birkaç gün olsun, açlığa dayanır.

— Canım, sen onu merak etme.. Hacı Mahmuda da tenbih ederiz.

— Yoook, dostum. Bu meseleden kendine bile bahsetmeyeceksin.

Gündüz bu hazırlıklar, çarçabuk ikmal edilmişti. O gece manastırın avlusunda, gece yarısına kadar yıldızları sayan Antuvan, artık vaktin geldiğine hükmedince İbrahime:

— Hadi.. Kalk bakalım.. Evvelâ kendi dinince bir dua oku. Sizin Allaha da şöylece bir yalvar. Bize kolaylık versin.

Bunları sen yapmıyacak mısın, Sinyor Antuvan.

— Evvelâ, hiçbir dua bilmem, dostum.. Sonra da bizim Allahla aram pek açık. Çünkü şimdiye kadar hep onun söylediklerinin aksini yaptım.

Bütün hayatını, dînin ve ah-lâkın çirkin kördövüşleriyle geçiren Antuvan, iman denilen kudsi kuvvetten mahrum olmanın acılığını hissetmiş.. teessürle derin derin içini çekmişti.

★

Manastırın bodrumundaki demir halkaya merbut mermer kapağı kaldırdıkları zaman, uzun bir dehliz karşısında bulunmuşlardı. İbrahimin elindeki yağlı çırarın alevleri, bu dehlizin kesme taştan yapılmış kemer ve duvarlarını kızıl bir alevle aydınlatıyor.. Şövalyeye biran evvel kavuşmak

için sabırsızlık gösteren Antuvan, adımlarını sık sık atıyordu.

— Gidiyoruz.. gidiyoruz amma.. Farzet ki Yedikuleye kadar böylece gittik. Hatta orada da bir yolunu bularak içeri girdik. Şövalyeyi nerede arayıp bulacağız. Sen orayı bilir misin, dostum?.. O kulelerin içi, adetâ koskoca bir memleket. Gördüğün kulelerden birçoklarının içi silâh deposudur. Hattâ, bir tanesinin içinde de külliyyetli miktarda hazine vardır, diye de rivayet ederler. Bence malûm olan bir şey varsa o da, içerde kırk elliden fazla muhafız bulunmasıdır.

İbrahimin duvarlarda akisler yapan bu sözleri, Antuvanı hafifçe titretti. Bu sözler, cidden mühim bir heklaktı. Şimdilik büyük bir emniyet ve serbesti ile yürüdükleri bu dehlizin sonu, acaba nerede bitecekti? Vakıa kendisi, üç saat evvel kitarasını alarak yine o kulelerin karşısına gelmiş: Ey benim asil şövalyem!.. Bekle.. Sana geliyorum. Ya, seni bu felâkatten Halâs edeceğim.. yahut senin Ötünde döğüşe döğüşe can Vereceğim. Uyanık ve tetik ol.

Diye bir şarkı söylemiş.. Fakat muhafızları şüphelendirmemek için fazla tafsilât vermiyerek şarkıyı kısa kesmişti.

Şimdi İbrahimin söylediği sözler, bu sadık İspanyolun kalbine birdenbire bir şüphe ve heyecan vermiştir.

— İbrahim!.. Galiba şeytanın büyük babası sen oluyorsun. Şimdi böyle lâkurduların sırası mı? Gidiyoruz işte.. Bu yol, cehennem en derin kuyusuna kadar dayansa, yine gideceğiz.. Lâkin benim kalbime fena bir şüphe verdin. Şövalye için bana bu gece görünmedi.

— Belki vakit bulamamıştım. — Ha, şöyle.. Biraz ümit ve cesaret verecek şeyler, söyle.. Öyle ya, vakit bulamamıştım. Muhafızlara bir şey hissettirmek korkusundan hendeğin kenarında frzla duramadım ki..

Mükâleme devam ediyor, onlara yürüdükleri yolun uzunluğunu hissettirmiyordu. bazan ayaklarının altından uyuşmuş yılanlar kayıyor.. Bazan da buralara kadar sokularak yuva yapmış dağ fareleri öne, arkaya doğru kaçıyordu.

— Galiba yaklaşıyoruz. Yol, dikleşti.

— Bana da öyle geliyor.

Ölmek ve yaşamak hakkında en küçük bir düşüncesi bile olmayan Antuvan adımlarını biraz daha sıklaştırıyor. Hayatı, Cami kayyumuğunda ve ecebi tercümanlığında her türlü maceradan azade geçen İbrahimin kalbi çarpmaya başlıyordu.

— İşte bir merdiven..

— Şu halde geldik.

— Çırayı yukarı doğru uzat İbrahim. Bakalım, şu merdivenin sonu nereye dayanıyor.. Âlâ.. Gördüm.. Orada bir kapak var.. Şimdi sen, burada dur dostum. Çırayı söndürmemiye çalış. Ben evvelâ gidip şu kapağı bir muayene edeyim.

(Arkası var)

Otel Müşterileri

Otelci — Bütün odalarımız dolu.. İsterseniz hizmetçinin odasında yatınız.

Erkek — Peki, fakat karım nerede yatacak!..

Dünya İktisat Haberleri

Londrada Av Derisi Piyasası Açıldı

Londradan yazılıyor: Sonbahar

Şimdilik yükselme ümidi azdır

av derisi mezarları başlamıştır. Bu satışlar beş hafta devam edecektir. İlk açılış günündenberi oldukça kalabalık bir alıcı kütlesi önünde yapılan satışlarda bilhassa İngiliz, Fransız ve İtalyan firmaları görülmüyor. Alman ve Amerika firmaları şimdilik ikinci plânda yer almışlardır.

Umumi kanaate göre fiatların yükseğe doğru şimdilik büyük bir meyil alması ihtimali azdır.

Piyasada bilhassa gümüşü tilkiler alâka uyandırmaktadır. Harp yıllarına ve daha evvelki senelere kıyasla bu derilerin satışı çok artmıştır. Harpten evvel senede Londra piyasasında üç bin gümüşü tilki satılırken son senelerde vasatı olarak bu derilerden 250 bin adedi müşteri bulmaktadır. mezarlar alâka ile takip ediliyor.

★

Mısırın Pamuk Rekoltesi

Mısır'ın bu seneki pamuk rekoltesi geçen seneye nisbetle biraz az noksandır. Ziraat Nezareti tarafından yapılan istatistiklere göre geçen 1933-34 mevsimi zarfında memleketin pamuk istihsalâtı 8,411,000 kantar (378,500 ton) idi, Aynı nezaret 1934-1935 mevsimi rekoltesini 8,217,000 kantar (369,700 ton) olarak tahmin etmektedir. Şu halde bu seneki rekolte bir yıl evvelki istihsalâtından 8,800 ton eksiktir.

Ev Yıkılmak En Büyük Vicdansızlıktır

(Baştarafı 5 inci yüzde)

rum, aman Hanımteyzeciğim namusunu temizlemek için ne yapmam lâzım? Haksızsam söyle. Kocama meseleyi benim yazdığım gibi anlatıyor, fakat başka binbir ilâvelerle. Meselâ mektupları almışım, beraber gezmiye gidelim demişim.

Vaziyet çok açık. Kocanızın arkadaşları çok kıskançmış. Kocanızı kıskanmış ve sizden ayırmak için bu yalanları uydurmuş. Bu vaziyeti kocanıza açıkça anlatınız, o kanaatte olduğunuzu, deliller bulup söyleyiniz. Kocanızın sizi özmekle haksızlık yaptığını anlatınız. Ümit ederim ki kocanız yola gelecektir. Bu arada kendinize hâkim olmanız da biliniz.

HANIMTEYZE

HİKÂYE

Bu Sütunda Her Gün

Yazan: Firdevs İsmail

KAYBOLAN İĞNE

Beş altı arkadaş oturmuş, kadınların kocalarına harşı hiyanetlerinden konuşuyorduk. İçimizde "Sergüzeşt koleksiyonu", namile meşhur Hüseyin Hayri biraz düşündükten sonra:

— Size dedi, kocasına olan sadakatile tanınmış bir hanımın macerasını anlatayım. Melâhat, sarışınların göz kamaştırıcı güzelliklerindendi. Apartmana geldiği zaman saçığı neşe kendine ve bana muhtemel tehlikelerin hepsini unutturdu. Kocasını bir arkadaşına yemeğe davetli olduğu bir akşam o da bana gelmeyi arzu etmiş, kocasına bir arkadaşında yemek yedikten sonra ailece tiyatroya gideceklerini söylemiş ve beraberce evden çıkmışlar, bana geldi. Gece yarısına kadar güldük, eğlendik, tam saat on bir buçukta onu; bizim apartmanın pek yakınında bir sokak içinde bıraktığı otomobiline kadar götürdüm ve evime döndüm, çok yorgun olduğum için hemen soyundum, yattım. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum telefonun şiddetle çalınmasıyla birdenbire uyandım:

— "Sen misin Hayri?.. Kocam bitişik odada uyuduğu için alçak sesle konuşuyorum. Pırlanta iğnemi orada unutmuşum. Yarın sabah erkenden muhakkak bende olması lâzım. Çünkü, daha dün senel devriyem münasebetle onu bana hediye eden hayıvaldeme gideceğiz. Takmazsam sebebin soracaklar. Kaybettiğimi söyleyemem çünkü kocam tiyatroya aramaya kalkacak, bir arkadaşımın ailesine tiyatroya gittiğimi söylediğime hata ettim. Yalanım meydana çıkacak!.."

— Felâket!.. O halde derhal iğneni getirmeliyim.

— Derhal olamaz. Fakat yarın sabah tam saat sekiz buçukta getir. Kapıcı bir şey soracak olursa üçüncü kattaki dişçiye geldiğini söylersin. İğneyi güzelce bir kâğıda sar asansör kanepesinin altına atıver. Beş dakika sonra dönersin kimse bir şey sezmez ve ben vakit geçirmeden asansörden iğnemi alırım.

— Ancak "peki", diyebilecek bir vakit buldum, hemen telefonu kapattım. O geceyi korkunç rüyalarla geçirdim. Sabahleyin erkenden kalktım, acele ile kahvaltı ederken her zamanki gibi gazeteye bir göz gezdirdim. Aman yarabbi!..

Gazetede birkaç satır yazı beni dehşet içinde bıraktı: "Fransız tiyatrosu baş artisti Madam... nın âni rahatsızlığı yüzünden dün akşamki temsil ertesi akşama tehir edilmiştir." Zavallı Melâhat! Halbuki o, kocasına Fransız tiyatrosunda olduğunu söylemişti. Bu havadis üzerine Sait Bey karısının yalanını anlayacaktı. Ne yapmalı idim? neticeyi öğrenmek için sabırsızlığım son dereceyi buldu. Acaba Melâhatın dediği gibi iğneyi asansörün kanepesinin altına mı atmalı idim? Telefon tekrar çaldı. Melâhatın sesi gayet hafif, fısıldar gibi:

— Kocam dün akşam tiyatroya gitmediğini öğrendi. Gazetelerdeki havadis üzerine ben de artık inkâr edemedim. kendimi cereyana bıraktım. Bunun sonu ne olacak?... Mahvoldum! Yalanın sebebi imkânı yok söyleyemem. O bu cümleyi bitirir bitirmez güzel bir fikir zihnimde şimşek gibi çaktı.

— "İğneyi kaybettiğini Sait Bey öğrendi mi?"

— "Hayır. Onu söylemek cesaretini kendimde bulamıyorum.

— "Daha iyi! Seni bu müşkül vaziyetten kurtaracak, iğneni bizde unuttan olacak. Şimdi size

geleceğim.."

— "Bize mi?"

— "Dur, korkma. Yalnız söylediklerime dikkat et. Size geldiğim zaman Sait Beyin yanında bulunmaya gayret et. Söylediklerimi bitirdikten sonra öksüreceğim. O zaman sen Sait Beye:

— "İşte tiyatroya gitmediğime sebep bu idi, diyeceksin!.."

Bir saat sonra halime mümkün olan sakinliği vererek Melâhatın apartmanına gittim, hizmetçiye kartvizitimi verdim. Hanımefendinin kaybettiği pırlanta iğneyi getirdiğimi söyledim. Bir dakika sonra muhteşem bir salonda, kocasının yanında oturan Melâhatla karşı karşıya idim. Gayet soğukkanlılıkla kaybolan iğnenin şeklini tarif etmelerini rica ettim. İğneyi cebimden çıkarırken Sait Bey memnuniyetle ellerini uğuşturarak yanına yaklaştı:

— "Beyefendi size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum..", dedi. Fakat birdenbire bana bakan gözleri kısıldı, güler yüzü ciddileşti, sesi biraz sertleşti: "Fakat adresimizi nereden buldunuz?"

— Evet. Yalnız adresinizi değil iğneyi de nasıl bulduğumu anlatayım. Dün akşam saat sekiz buçuğa doğru Beyoğlunda, Fransız tiyatrosunun önünde, içinde iki hanım bir bey olan lüks bir otomobil görerek durdum. Hanımlardan birisi otomobili idare ediyordu. zannederim sizdiniz hanımefendi. Sizi nazarlarımla takip ediyordum. Otomobil durur durmaz kapısını açtınız. Çıkarken eteklerinize oturduğunuz yerden yerin üstüne pırl pırl bir cisim fırladı. Yaklaştım, onu aldım: Pırlanta bir iğne idi. Hemen vermek için tiyatroya girdiğim zaman sizi bulamadım.

Sait Bey gittikçe sabırsızlanıyordu.

— Evet amma adresimizi nereden buldunuz?

— Ben de şimdi size onu anlatacağım. Bir sabah erkenden seyrüsefer memuru olan bir arkadaşım vasıtasıyla zihnimde kalan otomobilinizin numarası yardımıyla adresinizi öğrendim. Ve hemen iğneyi getirdim.

Müsadenizle ben gideyim efendim.

Melâhatın solgun yüzü pembeleşti. Geniş bir nefes aldığını farkettilim. Gitmek için ayağa kalkarken telefonda söylediğim gibi kuvvetlice öksürtüğüm Melâhatı harekete getirdi, kalktı kocasına yaklaşırken benden öğrendiği cümleyi tekrarladı.

— İşte Sait, şimdi tiyatroya gitmediğimin sebebinin anladın mı? Sana, annenin hıyancısını kaybettiğini söylemek istemedim. Bilsen Bizim ev ile arkadaşımın evi ve tiyatro arasında kaç defa gittim geldim.

Sait Bey karısından emin, memnuniyetle gülerken:

— Ah, dedi, bilsen tiyatroya gitmediğini öğrendiğim anda ne müthiş, ne iğrenç düşünceler karşısında kaldım. Artık yeter.. Bir daha bundan bahsetmeyelim. Çünkü senin gibi masum bir kadın hakkında verdiğim fena hükümleri tekrar hatırlamak bile beni muazzep ediyor.

Kaybolan elmas, meydana çıkan yalan sayesinde Melâhat muhakkak bir felâkatten kurtuldu. O hâdiseden sonra bir daha ne o beni görebildi, ne de ben onu. Ucuz kurtulduğuma daima dua ederim.

Marsilya Faciasının İnci yüzü Aydınlanıyor

Bu İş Hazırlıklardan Sonra Hırvat Fedailerini Yapmışlardır

(Başarılı 1 inci yüzde)
rine bu telâkiye imkân kalmamıştı. Ayrıca kraliçeye de malûmat vermek lâzım geliyordu. Bu işe memur edilen Fransanın Dubs vilâyeti valisi kraliçeyi faciadan haberdar ettiği zaman kadıncağz yıldırmıla vurulmuşa dönmüş ve tek bir kelime söyleyememiştir.

Biraz sonra kompartimanda yalnız bırakılmasını istemiş, daha sonra, her karşılaştığı kimseden tirenin sür'atle artırılmasını, bir an evvel Marsilyaya varmak istediğini söyleyip durmuştur. Bu arada geçirdiği buhranların had-di, hesabı yoktu.

Katilin Silâhı

Kıral Aleksandrı vurmak için katilin kullandığı silâh muayene edildiği zaman bunun (20) kurşun alacak kadar büyük ve son modelde otomatik bir silâh olduğu görülmüştür. Katilin cebine birkaç şarjör daha vardı. O suretle ki üzerindeki bombadan başka yüz kadar fişengi mevcuttu.

Miralay Priyollenin Beyanâtı

Katil Kalemen Kıralın otomobilene ateş ettikten sonra üzerine kılıç ile yürüyerek iki defa vurup yere seren (143)üncü Fransız piyade alay kumandanı Miralay Priyolle hâdiseyi müteakip şu ifadeyi vermiştir:

« Ben attı idim ve Kıralın otomobili ile hemen hemen-atbaşı gidiyordum. Bir ara, tiknazca bir adamın polis kordonunu yarıdığını önüne çıkan polis memurunu geçtiğini gördüm. Bu adam atımın önünden ilerledi. Müdahaleme vakit kalmadan Kıralın otomobilene fırladı, çamurluğuna çıktı ve arabanın içine ateş etmeye başladı. Ben derhal atıma yarım çarh yaptırıp üzerine vardım, kılıç ile iki defa vurum yere serdim. Fakat yerde iken de tabancası ile ateş etmekte devam etti. Bir kadını, bir polis memurunu yaraladı. Bu sırada Kıralın şoförü de üzerine ateş etti. »

Bu hal, kat'î emir almış olmasına rağmen Marsilya zabitanının, ve alelümum Fransız polislerinin intizamı kâfi derecede muhafaza edemediği kanaatini göstermiştir.

Sonra da gerek polis ve gerek halk katilin üzerine atılmışlardır. Evvelâ polis katil öldürmüştü, halk linç etmiştir. Morga nakledilen cesedin başı tamamen ezilmiş bir halde idi.

Kıralın Şoförünün Beyanâtı

« Ben polis kordonunu geçerek bize doğru bir adamın geldiğini gördüğüm zaman kralı çok seven heyecanlı bir nümayişçi zannettim. Hattâ birkaç defa « Yaşasın kral, » diye haykırdığını dahî ittiğimi zannediyordum. Fakat tam bu sırada büyük bir parabellom tabancasını çıkararak otomobilin çamurluğuna atladı ve ateşe başladı. Hemen herifi yakasından yakaladım ve kafasını otomobilin kapısına vurmaya başladım. Bu müdahaleme rağmen ateşe devam ediyordu. Bu sırada Miralay Priyolle kılıcı ile katilin kafasına iki defa vurdu ve yere yıktı. Polis ve halkla yetmiş ve herifi linç etmeye başlamışlardı. Bu sırada Ceneral Jorj ile M. Bartu arabadan indiler. Ben, yaralı bile olmadıklarımı zannediyordum.

Halkın bir yanlışlığı

Bir ara, bütün süratimle Marsilya vilâyet makamına gitmekliğim emrolundu. Kral çok kan zayı etmiş ve otomobilin bir kenarına yıkılmıştı.

Vilâyet makamının önüne geldiğimiz zaman halk, bir Sırp Ceneralını gördü. Kıral Aleksandr zannederek alkışlamaya başladı. Halbuki bu, bir Ceneralı ve feci haberi biliyordu, ağlamaya başladı ve halk, o zaman faciannın mahiyetini daha iyi kavradı.

Kıral Başına Geleceği

Hissetmiş Mi İdi?

Kıral Aleksandr Belgrattan

Kıral Aleksandr ölüm döşeginde, Marsilya vilâyet makamında

hareketinden evvel başına geleceği bilmiş gibi yanına Kuzeni Prens Polü çağırması, her ihtimale karşı niyabet formalitesini yaptırmış, vasiyetnamesini gözden geçirmiş, kendisine bir hal olduğu takdirde niyabet meclisinin nasıl çalışması lâzım geleceğini anlatmış, en son arzularının yerine getirilmesi vazifesini ona vermiştir.

Bundan da, Kıral Aleksandr'ın bu seyahate çıkmadan evvel başına bir felâket gelebileceğini düşündüğü zannedilmektedir.

Yeni İtirafılar

Annemasse, 13 (A. A.) — Polis bu sabah (Rajtiş) 1 [Benes müstear isimli adamdır], tekrar sorguya çekmiştir. Rajtiş, suç ortağı Postişilin dünkü itiraflarını teyit etmiştir.

Rajtiş Yugoslavyadan 1928 de ayrılmış, Macaristana geçmiştir. Rajtiş, Paseliçin tedhiş teşkilâtına mensuptur.

Rajtiş, dört suç ortaklarını Lozanda bekleyip Parise getiren esrarengiz şahsın Mösyö Doktor ismile tanıdıklarını söylemiş, elbiselerinin, kısmen Lozanda, kısmen de Pariste bu adam tarafından alındığını bildirmiştir.

Postişil ile Rajtiş, Sen Jülyen yahut Annesi Adliyesine tevdi edilecektir.

Nayıp Prens'in Mühim Beyanâtı

Londra, 13 (A. A.) — Prens pol, Daily Mail'in Belgrat muhabinine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

« Uhteme terettüp eden vazife çok yamandır. Kıralın mahremi esrarı bulunduğum cihetle bu vazifeye hassaten hazırlanmış bulunuyorum. Kıralın, Yugoslav tahdetini temin uğrunda kurduğu eser o derece esastır ki, o öldükten sonra da, yine payidar olacaktır.

Memleketin veldetini ikmal için, daha başka canların feda edilmesi lâzımgelirse, bu vahdet ülküsüne devam edilecektir. Yugoslavyanın bu vahim ânında memleket dahilinde tam bir sükûna vardır. »

Hırvatların Vaziyeti

Zagrep, 13(A. A.) — Hırvat efkârı umumiyesi, niyabet heyetini iyi karşılıyor, görünmektedir. Ancak, bu idare şeklinin Sırpıarla Hırvatlar arasında bir uzlaşma devri açması temenni ediliyor.

Elyevm Adriyatik'te Hıvar adasında, ihti'arı ikamet eden Başvekil ve mefsh Sloven Halk Fırkası Re si M. Koroşetz'in, Başvekil e çektiği taziye telgrafından, bu anlaşılmaktadır.

Bir Alman Gazetesinin Mütalâası

Hanovra, 13 (A. A.) — Marsilya suikastinin Avrupanın siyaseti üzerinde nasıl geleceği tesirden ve bundan doğacak neticelerden bahseden Hannoverher

Anzeiger gazetesini M. Bartunun siyasetine devam edildiği takdirde bunun siyasi ve iktisadi bakımlardan meşum neticeler tevhit edeceğini yazmakta ve Fransız hariciye nazırımın değişmesinin Fransaya müsait bir fırsat ve belki de kuvvete istinat eden haşinane ve zalimane siyaset yerine bir itidal siyaseti ikame etmek vesilesini bahşedeceğini ilâve eylemekte ve bu siyasetin nihayet Avrupada milletler arasında hakiki sulhu tesise medar olacağını yazmaktadır.

Paris Matbuatı Ne Diyor?

Paris, 13 (A. A.) — Bu sabah, Paris matbuatını alâkadâr eden mühim mesele, şudur:

«Suikastten ve Annemasse tahkikatından çıkabilecek beynelmil siyasi neticeler neler olabilir?..»

Maten gazetesine göre, takibine başlanılan tekarrüp siyaseti bir müddet için sekete uğrayacak ve Yugoslavyadaki hâdiseler bu siyaseti uzun zaman tehlikeye düşürecektir. Aynı gazete, İtalyanın da Fransa kadar bu işte mutazarrır olduğunu, zira onun da kendi siyasetini, kıralın seyahatinden çıkacak neticelere uydurmuş bulunduğunu ilâve ediyor.

Eko dö Pari de diyor ki:

«Hırvat mültecilerini himaye eden bir memleketin manevi mesuliyeti çok büyüktür.

Bundan böyle Paris ve Belgrat zimamdarları için yapılacak bir tek iş kalıyor. O da beynelmil münasebetleri ihlâl edilecek ve binnetice milletler arasında sulhun bağı bulunduğu hoş geçinmeyi tehlikeye düşürecek mahiyetteki hâdiselere taallük eden Kovenan'ın ikinci maddesi mucibince bir heyetin toplanmasını istemektir.

Genç Prens Tahsiline Devam Edecek

Belgrat, 13 (A. A.) — Röyter muhabininden: Kanunu Esasın kırkinci maddesi mucibince kıralın memleketinde kalması lâzımdır. Bu maddenin çıkardığı müşkülâta rağmen, genç kıralın İngiltereye giderek tahsiline devam etmesi için bir çare aranmaktadır.

Yeni Kıral Belgrat'ta

Belgrat, 13 (A. A.) — Kral Piyer, Yugoslavya ve Romanya kraliçeleri, M. Yevtiç gelmişler, yüz bin kişiden fazla halk kütlesi tarafından alkışlanmışlardır.

İngilterenin Gösterdiği Alâka

Londra, 12 (A. A.) — Yugoslavya Kıralının cenaze merasiminde İngiltere Kıralını Duk de Kent temsil edecektir. İngiliz ordusu Jeneral Braith Waite tarafından temsil olunacaktır.

Yugoslav limanlarını ziyaret

Öz Türkçeyle Deneme

Seçimin Sonu

Kent (1) toplantısı (2) seçimi evvelki akşam bitti. Bir iki gün içinde kimlerin seçildikleri belli olacaktır. Şimdiden belli olan nesne, seçime katılanların (3) sayısının her çağdakinden daha çok olduğudur.

Çünkü seçim anukluğu (4) sezekli (5) yapılmıştır. Yurttaşların seçime gelebilmeleri için birçok kolaylıklar gösterilmiştir.

On seçim günü her yanda bayram olarak kutlulanmıştır. Bütün bunlardan elde edilen bitim (6) beklenen, istenilen bitimdir.

Yurttaş seve seve, sevine sevine yükümlü (7) yaptı.

Bu da gösterir ki hiç bir çağda yurttaş kendi payına düşen işi görmekten kaçınmayacaktır. Yalnız ona işini gördürmeyi bilmeli!

Son kent toplantısı seçiminin verdiği öğrenceden (8) ilerisi için de onulmalı (9): böylece birtakım işleri kendilerine ağırlık verecek sanmamaları için ne gerekse yapmaktan geri kalmamalıdır.

İsmet Hulûsî

- 1 — Kent - şehir
- 2 — Toplantı - meclis
- 3 — Katılmak - iştirak etmek
- 4 — Anukluk - hazrık
- 5 — Sezekli - şuurlu
- 6 — Bitim - netice
- 7 — Yükümlü - vazife
- 8 — Öğrencia - ders
- 9 — Onulmak - istifade etmek.

Spor

Galatasaray Fransız Bahriyellilerle Oynıyacak

Bugün öğleden soara Taksim stadyomunda bir futbol müsabakası yapılacaktır. Bu maçta Galatasaray takımı ile limanımıza gelen Fransız torpitolarının futbol takımı karşılaşacaklardır.

Maç Hakemlerini Seçmek İçin

İstanbul muntakası futbol heyeti reisliğinden: Lik maçları birinci devresine ait hakemlerin intihabı hakkında görüşmek üzere birinci küme kulüplerinin salâhiyetli murahhaslarının 15/10/1934 pazarı günü saat tam 10 da muntaka merkezini teğirleri rica olunur.

Tashih — 11-10-34 tarihli nüşhamızın sekizinci sayfasında çıkan Emlâk Bankası ilânları sütunundaki Dördüncü İcra Dairesine ait ilânın on ikinci satırındaki satış tarihi 13/11/34 olacak iken sehven 3/11/34 olarak yazıldığından tashih olunur.

etmekte olan İngilterenin Akdeniz filosu, Yugoslavyanın Dubrovnik zihlisına mülâki olarak Kıral Aleksandrın naşini selâmliyacaktır.

Kıral Aleksandrın ölümünden sonra Yugoslavyada sükûnet hasıl olması ve saltanat niyabetinin tesisi burada fevkalâde memnuniyetle karşılanmıştır. Fransa ordusunu, cenaze merasiminde (150) ncl piyade alayı temsil edecektir.

İtalya Hududunda İhtiyat Tedbirleri

Belgrat, 13 (A. A.) — İtalya - Yugoslavya hududunun her iki tarafında, ve Triyeste ile Ljub-lana civarında, aradaki münasebetleri ihlâl edecek mahiyette nümayiş ve hâdiselere meydan vermiyecek, ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

Yaralı Jeneral İyileşiyor

Marsilya, 13 (A. A.) — Jeneral Jorj'un sıhhi vaziyeti düzelmektedir.

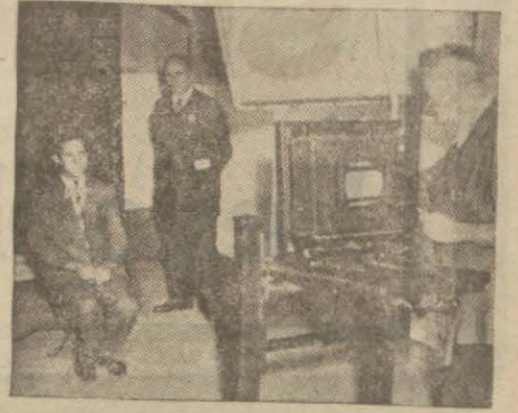
M. Bartu Gömüldü Ve..

Paris, 13 (A. A.) — M. Bartunun cenaze merasimi mahzun bir sema altında yapılmaktadır. Büyük bir kalabalık vardır.

M. Dumerg ölen Hariciye Nazırımın hayatını anlatarak dedi ki:

« M. Bartu'nun bütün hareketâtına hâkim olan büyük bir vatan aşkı idi. Bunlar, bugünkü nesillere birer mısaldır.

Manen Tazyik Edilen Maznun

Ucarında bir fotoğraf makinesinin karşısına geçmiş olarak gördüğünüz zat Hauptemandır. Bu ismi hatırlayacaksınız: Tayyareci (Lindberg) in takriben iki sene evvel kaçırılmış olan çocuğunu kaçırarlardan biri sıfatile zan altına alınan gençtir. Haupteman bu ithamı reddetmektedir. Fakat Amerika zabıtası aksine kanidir. Daha doğrusu bu zatın izini takip ederek asıl mücrimleri yakalayacağı zannindedir. Bunun içindir ki mazaunu hergün manen tazyik etmekte, itirafa sevketmeye çalışmaktadır.

SANIN

diş macunu

Sanin: Dişleri beyazlatır.
Sanin: Diş etlerini besler.
Sanin: Ağza ferahlık verir.
Sanin: Dişleri temizler.
Sanin: Fennî imal edilir.

SANIN

diş macunu

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden: Vapurculuk Türk anonim şirketine ait ve İstanbul Limanına mensup (Fıruzan) vapuru ile Afıtap motörü arasındaki çatma hakkında mezkûr vapur süvarisi tarafından tanzim kılınan deniz raporunun alınması 15-10-934 pazarı günü saat 16 da icra kılınacağından alâkâli bulunanların işbu belli günde mahkemede hazır bulunabileceği Deniz Ticaret K. nun 1065 inci maddesine tevfi kan ilân olunur. (3593)

Zayi: İstanbul İthalât gümrüğünün (18745) No. ve 25/11/931 tarihli beyan-namelerinden ikinci nüshasını kaybet-tim. Yenisini alacağımdan bu nüshanın hükmü yoktur. (134) K. Grizagoridis

M. Dumerg, M. Bartu'nun siyasetini "dürüst bir şekilde tatbik edilip Fransanın hüsnüniyet sahibi bütün milletleri davet ettiği bir siyaset,, olarak tavsif etmiştir.

M. Dumerg bu fecî hâdisenin Yugoslavya ile Fransa arasındaki birliği daha sıkı bir şekle koyduğunu ilâve etmiş ve demiştir ki.

« M. Bartu, Adriyatikte ve Orta Avrupada sulhun tarsini için teşrikimesaisi ile faaliyette bulunacağı asil, âkil ve mert kıral Aleksandr'ın yanında katledilerek ölmüştür. M. Bartu, şüphesiz kan itibarile bizim en yakınımız olan komşu memlekete giderek orada geçici suitfehhümleri silmek için çalışacak ve müştereken se'âmete götüreceği gayretler üzerinde görüşecektir. Fransa, Hariciye Nazırımın cesedi huzurunda Yugoslavyayı sadakatine temin eder.

Macaristanın Bir Tekzibi
Londra, 13 (A. A.) — Röyter ajansından:

Macaristan maslahatgüzarı, Marsilya cinayetinde Macaristanın herhangi bir şekilde methaldar olduğuna dair şayiaları katiyen tekzip etmiştir.

Maslahatgüzar, bu cinayete Yugoslavyadan başka bir milletli methaldar göstermenin Avrupa sulhu için tehlikeli olduğunu ilâve etmiştir.

